

2022
Nr. 2/10

Reformatų žinia

LIETUVOS EVANGELIKŲ REFORMATŲ KONSISTORIJOS APŽVALGINIS LEIDINYS

Palaiminti romieji: jie paveldės žemę /Mt5,5/

TURINYS

Viršelio kompozicija dail. Aušrinės Bareikytės Čižikienės.

Panaudota katech. H. Lahayne foto: Vilniaus reformatų bažnyčios timpano *Kalno pamokslas* fragmentas.

R. Stankevičius	Sekminių šventė	3
<i>InfoRef_LT</i>	373-jo Lietuvos ev. ref. Sinodo Biržuose priešsinodinė sesija	5
H. Lahayne	Kas yra Dievas?	6
	<i>Iš ankstyvosios krikščionybės istorijos</i>	
	Dykumos Tėvai	8
	Zachiejaus šilkmedis	9
G. Mikalajūnienė	Ta Diena	9
Valter J. Hollenweger	Karas neišsprendžia problemų	10
Rebeka van Doodewaard	Anna Reinhard Cvingli	10
K. Pulokas	Nuoširdus Lietuvos bičiulis Ovenas Noremas	12
	<i>SVEIKINAME</i>	
Rokas Simanavičius	Kun. Tomui Šernui – 60	13
	<i>Pro memoria</i>	
Atsisveikinus su ištikima reformate KRISTINA ŠERNAITE		16
	<i>Prisimename Lietuvos Vienatos dvasininkus</i>	
	Gen. superintendentas RAPOLAS DAUNORAS	18
	Senjoras, kunigas POVILAS JAŠINSKAS	19
E. Timukas	Kunigo Povilo Jašinsko (1889-1982) atminimui	22
	<i>ĮVYKIAI</i>	
I. Lovkienė	Prieš 30 metų Kaune	24
<i>InfoRef_LT</i>	Atidengtas paminklas Teodorui von Grotusui	25
	Atminimo lenta filosofui Imanueliui Kantui	25
<i>InfoRef_LT</i>	Delegatų į 373-ią Sinodą rinkimai parapijose	26

SEKMINIŲ ŠVENTĖ

Visi, vedami Dievo Dvasios, yra Dievo vaikai. Jūs gi esate gavę ne vergystės dvasią, kad ir vėl turėtumėte bijoti, bet gavote įsūnystės Dvasią, kurioje šaukiame: *Aba, Tėve!* Ir pati Dvasia liudija mūsų dvasiai, kad esame Dievo vaikai. O jei esame vaikai, tai ir paveldėtojai. Mes Dievo paveldėtojai ir paveldėtojai drauge su Kristumi, jeigu su juo kenčiame, kad su juo būtume pagerbti. /Rom 8,14-17/

Stiprėjant žmonių lūkesčiams ir daugeliui pradėjus spėlioti, ar čia kartais ne Mesijas, Jonas visiems kalbėjo: *Aš, tiesa, krikštiju jus vandeniui, bet ateina už mane galingesnis, kuriam aš nevertas atišti apavo dirželio. Jisai krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi. Jo rankoje – vėtyklė: jis išvalys savo kluoną ir surinks kviečius į klėtį, o pelus sudėgins neužgesinama ugnimi.* Dar daug kitų paraginių jis davė tautai ir skelbė gerąją naujieną. /Lk 3,15-18/

Daugelis Sekminės sutapatina su Bažnyčios gimtadieniu. Ir tai tiesa. Būtent tada, per Sekmines, Šventoji Dvasia nusileido ant Kristaus mokinių, jie tapo pilni Šventosios Dvasios, pradėjo drąsiai liudyti Kristų ir Jo Gerąją Naujieną. Tai yra tikrosios Bažnyčios pareiga po Jos įsteigimo, po Jos gimimo.

Šiame gimime, Bažnyčios sukūrimo *pirmuoju smuiku grojo* Šventoji Dvasia, todėl Sekminės dar vadinamos Šventosios Dvasios atsiuntimo šventė.

Norėčiau daugiau kalbėti būtent apie Šventąją Dvasią. Dažnai krikščionys gerai supranta Dievo – Jėzaus Kristaus funkcijas, Jo atliktą darbą, Jo atperkančią auką ant kryžiaus. Kaip ir Dievo – dangiškojo Tėvo – viso ko Kūrėjo svarbą. Tačiau dažnai Šventoji Dvasia jau sunkiau suprantama. Todėl ir reikia apie tai kalbėti. Nes Šventoji Dvasia – vienas iš trivienio Dievo asmenų, niekuo ne mažesnis ir ne mažiau svarbus asmuo už kitus du.

Apie Šv. Dvasią labai daug ir išsamiai kalba mūsų tikėjimo išpažinimai. Visi: *Vestminsterio išpažinimas, Heidelbergo katekizmas* ir kiti. Bet pagrindinis, svarbiausias mūsų išminties ir tiesos šaltinis – Biblija.

Laiške romiečiams apaštalas Paulius akcentuoja Dvasios vedimą – tai lyg išskirtinė etiketė, lyg ženklas, atskiriantis krikščionį nuo pasaulio: *Visi, vedami Dievo Dvasios, yra Dievo vaikai /Rom 8,14/.* Šią eilutę turime susieti su ankstesnės, 13-osios antra dalimi, kurioje atsakoma, kaip tikintis krikščionis gali būti vedamas Dievo Dvasios. O ši ankstesnioji eilutė skamba taip: *Bet jei Dvasia marinate kūniškus darbus, gyvensite /13b/.* Arba galima perfrazuoti šią eilutę dar

geriau, suprantamiau: gėdingus kūno darbus gali marinti tik Dievo vaikai, nes jie yra Dvasios vedami. Pasaulio vaikai arba žmonės gėdingų kūno darbų ar nuodėmių nesistengia marinti, jie juos slepia, kaupia ir, savo bėdai, juos daugina.

Nuostabiausia tai, kad Raštas skelbia užtikrinimą, jog *Kiekvienas, arba Visi, vedami Dievo Dvasios, yra Dievo vaikai*. Labai svarbu, kad šie Rašto žodžiai skirti ne siauram išrinktųjų, šventųjų, ypatingai nusipelnusiųjų ratui, bet kiekvienam krikščioniui, kiekvienam, kuris vedamas Dvasios, kiekvienam, kuris tiki Jėzaus Kristaus Gerąją Naująją, kuris Kristų priėmė į savo širdį, kuris, trokšta Juo sekti ir yra vedamas Šv. Dvasios, kuris yra **pašauktas** ir išrinktas.

Trumpasis *Vestminsterio Katekizmo* 31 klausimas apie pašaukimą: *Kas yra veiksmingas pašaukimas*. Ir atsakymas: *Veiksmingas pašaukimas yra Dievo Dvasios darbas, kuriuo Ji įtikina mus esant nuodėmingus ir atskleidžia mūsų vargus, apšviečia mūsų protą Kristaus pažinimu, atnaujiną mūsų valią, įkalba mus ir suteikia galimybę priimti Jėzų Kristų, kurį skelbia Evangelija*.

O to paties Katekizmo atsakymas į 29 klausimą *Kaip mes tampame Kristaus atpirkimo dalininkais*, sako, jog *Mes tampame Kristaus atpirkimo dalininkais, kai mums Jį veiksmingai įdiegia Šventoji Dvasia*. Tą parvirtina ir jau kelis kartus minėti (*Rom 8,14* eil.) žodžiai, o taip pat ir *Evangelijos pagal Joną 1,12a*: *Visiems, kurie Jį priėmė, jis davė galią tapti Dievo vaikais* – atkreipkite dėmesį: Visiems, **kurie Jį priėmė**, ... Ne visiškai visiems, bet tiems, kurie priėmė Viešpatį Jėzų. O pats to padaryti negali, jei tavęs nepašaukė, jei tavęs neveda Šv. Dvasia. Ir Laiške Titui 3, 5-6: *jis išgelbėjo mus Šventosios Dvasios atgimdančiu ir atnaujinančiu nuplovimu ne dėl mūsų atliktų teisumo darbų, bet iš savo gailestingumo. Jis mums dosniai išliejo tos Dvasios per mūsų Gelbėtoją Jėzų Kristų*.

Ir visi vedami Dievo Dvasios privalo šia dovana dalintis, šiuo vedimu pasinaudoti, liudijant ir skelbiant Dievo Žodį, Kristaus Evangeliją – tą ragina daryti ir *Antrasis Šveicariškasis tikėjimo išpažinimas*, kuris moko: *Iš tikrųjų Tas, kuris apšviečia žmones iš vidaus padovanota jiems Šventąja Dvasia, pats tą patį pasakė savo mokiniams įsakydamas: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai“ (Mk 16,15)*.

Grįžkime prie apaštalo Pauliaus *Laiško romiečiams*. Nagrinėjamo skaitinio 14 eilutė. Ką iš tiesų reiškia jo teiginys: *vedami Dievo Dvasios*, ką reiškia būti *vedamam Dvasios*? Tai yra pašventinimas, kuris veikia nuolatos, kuris yra veiksmingas ir naudingas Šventosios Dvasios darbas, tai didžiulė įtaka Dievo vaikų kasdieniam gyvenimui, kuris suteikia tikinčiajam galimybę pažinti nuodėmę, jos atsisakyti, ją stabdyti, o tuo pačiu ir vykdyti mūsų Viešpaties įsakymus, nurodymus, Rašto taisykles – su meile, dideliu noru ir nuoširdžia padėka mūsų Dievui.

Labai svarbu suprasti, kad krikščioniui Šventosios Dvasios įtaka nėra atsitiktinė, vienkartinė. Ji yra nuolatinė!

Dvasios įtaka nėra *apsaugojamoji*, nors mes labai dažnai meldžiame apsaugos, bet *koreguojamoji*. *Laiško romiečiams* tekste mes niekur nerandame pažado apsaugoti Dievo vaikus nuo fizinio skausmo, negandų, pavojų, ligų, bet 13 eilutėje kalbama apie gėdingų kūno darbų marinimą. Taigi, Dva-

sia keičia mūsų mąstymą, mūsų supratimą, Dvasia suteikia Tikėjimo dovaną.

Vėlgi apie Dvasią ir Tikėjimą *Antrasis šveicariškasis išpažinimas* XVI sk. 2 d. sako: *[Tikėjimas yra Dievo dovana] Tačiau šis tikėjimas yra tikra Dievo dovana, kurią tik Dievas iš savo malonės dovanoja išrinktiesiems savo nuožiūra – kada, kam ir kiek Jis nori; ir daro tai per Šventąją Dvasią, Evangelijos skelbimą ir ištikimą maldą. Be to šis tikėjimas auga; ir jeigu jis nebūtų duotas Dievo, apaštalai nebūtų sakę: Viešpatie, sustiprink mūsų tikėjimą (Lk 17,6)!*

Kiekvienose pamaldose mes patvirtiname savo tikėjimą *Apaštališkojo išpažinimo* žodžiais ir jame patvirtiname tikėjimą, be kitų žodžių, tardami: <...> *Tikiu Šventąją Dvasią* <...> O *Heidelbergo katekizmas* užduoda 53 kl.: **Kuo tiki esant Šventąją Dvasią?** Ir išsamiai atsako: *Pirma, kad Šventoji Dvasia yra amžinasis Dievas, lygiai kaip Tėvas ir Sūnus. Antra, kad Ji yra ir man duota, ir tikru tikėjimu daro mane Kristaus ir visų Jo geradarių dalininku, guodžia mane ir pasiliks su manimi per amžius*.

Heidelbergo katekizme palyginti nedaug kalbama apie Šv. Dvasią, nors ir patvirtinama, kad Dvasia yra amžinasis Dievas, lygiai kaip Tėvas ir Sūnus. Apie Jėzų *Katekizmas* rašo ir aiškina žymiai daugiau. Iš Biblijos mes žinome, kad Jėzus į šį pasaulį atėjo ne savęs pašlovinti. Jis to nedarė. Jėzus šlovino Viešpatį, dangiškąjį Tėvą. Taip pat ir Šventoji Dvasia atėjo pašlovinti ne savęs, bet Jėzaus.

Dievo Žodis mus moko, kad šlovintume ne save, bet trejbinį Dievą – Tėvą, Sūnų ir Šv. Dvasią.

Koks nuostabus *Katekizmo* liudijimas apie Šventąją Dvasią Viešpaties Vakarienes sakramento metu, kai valgome duoną ir geriame vyną – Šventosios Dvasios veikimu vienijami su mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi!

Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje, ir aš jame /Jn 6,56/. Be jokios abejonės, Jėzus čia kalba apie savo dvasinį kūną ir kraują ir kaip suvienijimo ženklą – sakramentą Šventosios Dvasios veikimu: tikinčio krikščionio, komunikanto ir Danguje, Tėvo dešinėje esančio Jėzaus Kristaus. **Šventosios Dvasios veikimu!**

Labai svarbu kalbant apie Šventąją Dvasią paminėti Jos vaisius. Visų dvasinių palaiminimų tikriausiai neįmanoma išsakyti. Tik pakartosiu apaštalą Paulių, kuris *Laiške galatams* 5 sk. 22-23 eil. sakė: **Dvasios vaisius yra meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susivaldymas**. Ir šis sąrašas jokių būdu nėra baigtinis. Tačiau vienas iš svarbiausių palaiminimų nuskamba *Laiške romiečiams* 8,15-16 eil.: pažadas apie Šventosios Dvasios duodamą laisvę – ne vergystę nuodėmei ir šėtonui, bet išsūnytę dangiškajam Tėvui, džiaugsmingai šaukiant **Aba, Tėve!** Ir Dvasios patvirtinimą, jog esame Dievo vaikai. Esame išrinkti, paskirti ir Jo karalystės paveldėtojai.

Tai patvirtina *Laiško romiečiams* 17 eil.: **O jei esame vaikai, tai ir paveldėtojai. Mes Dievo paveldėtojai ir paveldėtojai drauge su Kristumi, jeigu su juo kenčiame, kad su juo būtume pagerbti. Amen.**

Gen. superintendentas kun. R. Stankevičius

373-jo Lietuvos ev. ref. Sinodo Biržuose priešsinodinė sesija

Eilinis 373-asis Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo suvažiavimas vyks 2022 metų birželio 25-26 dienomis Biržuose, Joninių metu, Biržų ev. reformatų bažnyčioje.

Kasmet sklandžiam Sinodo darbui parapijose išrinkti delegatai ir kandidatai bei visi kuratoriai – dvasiniai ir pasaulietiniai – renkasi mėnesiu anksčiau į priešsinodinę sesiją aptarti Sinodui pateiktus klausimus, suderinti Sinodo darbotvarkę.

Šiais metais priešsinodinei sesijai sinodalai į Biržus rinkosi 2022 metų gegužės 21 dieną. Sesija Reformatų parapijos namuose buvo pradėta gen. superintendente kun. Raimondo Stankevičiaus perskaitytais žodžiais iš Šv. Rašto *Antrojo laiško korintiečiams* 4 skyriaus 16-18 eilutes, Malda ir visų darniai pagiedota giesmė *Šventoji Dvasia, eikš pas mus...* (81 giesmė iš Evangelikų Giesmyno).

Sinodo Mandatų komisijos pirmininkė Asta Skeberdytė pranešė kiek sinodalų atvyko į priešsinodinę sesiją. Vienbalsiai buvo pritarta siūlymui šios sesijos vedimą patikėti Konsistorijos prezidentui kurt. Nerijui Krikščikui ir viceprezidentui gen. superintendentei kun. R. Stankevičiui, sesijos protokolavimą – kanclerei Alei Klovaitei. Balsus skaičiuoti, jei prireiktų, tektų Mandatų komisijos pirmininkei A. Skeberdytei.

Išsprendus sesijos organizacinius klausimus, pereita prie 2022 m. eilinio LER Sinodo darbotvarkės aptarimo, detaliam išdiskutuojant kiekvieną siūlomą klausimą: kam patikėti Sinodo vedimą – pasiūti kandidatai į Sinodo direktorius: kurt. N. Krikščikas, kurt. D. Balčiauskas ir kurt. G. Vaitiekūnas.

Sinodo Mandatų komisija renkama 5 metams, jos kadencija baigsis tik po dviejų metų, bet mirus ilgametei komisijos narei Kristinai Šernaitei ir atsisakius Ritai Daugienei, reikia papildyti dviem nariais. Pasiūlytos Rūta Vaitiekūnienė, Astra Kiškienė, Inga Jasėnienė, Rita Jaudegienė.

Buvo numatytos kandidatūros į kitus Sinodo suvažiavimo pareigūnus: vicedirektoriaus, cenzoriaus, sekretoriaus.

Kad Sinodo darbas vyktų sparčiai, nutarta, jog ataskaitos, parapijų pranešimai turi būti savaite iki Sinodo suvažiavimo perduoti kanclerei A. Klovaitei, kuri visą gautą medžiagą išsiųs sinodalams elektroniniu paštu bei parengs keletą segtuvų su Sinodo medžiaga neturintiems galimybės bendrauti per medijas.

Priešsinodinės sesijos dalyviams Sinodo buhalterė Reda Trečiokaitė pateikė informatyviai apiformintą Sinodo finansinės ataskaitos apžvalgą. Sinodalai uždavė jai ir gen. superintendentui papildomų klausimų, į kuriuos buvo išsamiai atsakyta.

Revizijos komisijos pirmininkas kurt. G. Vaitiekūnas pastabų Sinodo buhalterės R. Trečiokaitės vedamai Bažnyčios finansų apskaitai neturėjo, patvirtino, kad apskaita vedama tvarkingai, pažeidimų nerasta. RK narė Danguolė Juršienė papildė, jog būtina atlikti Bažnyčios valdomo Nekilnojamo turto inventORIZACIJĄ, nes Mokesčių inspekcijos reikalaujamų ataskaitų neįmanoma bus pateikti neturint Sinodo ir parapijų valdomo NT sąrašo. Pavesta Konsistorijai darbo tvarka sudaryti NT inventORIZAVIMO komisiją.

Ekonominiais klausimais Sinodo suvažiavime pateiks ataskaitą ekonomas kurt. Merūnas Jukonis.

Šiais metais baigiasi esamų gen. superintendento (kun. R. Stankevičius) ir vicesuperintendento (kun. T. Šernas) trejų metų kadencija. Siūlo mi kun. R. Stankevičius, kun. Rimas Mikalauskas.

2022 metai paskutiniai ir 2019-2022 metų kadencijos Sinodo konsistorijai (Kan. VI-2019). Sinodo suvažiavime bus renkama naujos sudėties Konsistorija 2022-2025 metams. Buvo pasiūlyti visi dvasininkai, be jau pasiūlytų į gen. superintendento tarnystę, dar kun. Tomas Šernas, kun. Sigita Veinzierl ir katechetas Holgeris Lahayne, bei pasauliečiai: kurt. Petras Puodžiūnas (Panevėžys), kurt. Danguolė Kairienė (Biržai), Žydrūnas Pavinkšnis (Kaunas), Eglė Grucytė (Kaunas), Donatas Skiauteris (Panevėžys), Darius Balinskas (Švobiškis), kurt. Giedrius Vaitiekūnas ir dabartinis Konsistorijos prezidentas kurt. Nerijus Krikščikas. Į Konsistorijos prezidento pareigas pasiūlyti kandidatais kurt. Nerijus Krikščikas ir kurt. Giedrius Vaitiekūnas.

Buvo aptarti kandidatai į Revizijos komisiją. Be šios kadencijos RK narių, pasiūlyta kanclerė Alė Klovaitė, kuri, jei esamas RK pirmininkas G. Vaitiekūnas būtų išrinktas į kitas aukštesnes pareigas, galėtų pretenduoti į pirmininkės postą, nes yra patyrusi buhalterė, daugelį metų dirbusi Aukščiausiosios Tarybos ir po to – Seimo buhalterė.

Klausimą *Dėl balsavimo procedūrų* turėjęs parengti kun. R. Mikalauskas paprašė šį klausimą atidėti, nes šio klausimo šiam suvažiavimui nespėjo paruošti. Biržų ev. reformatų parapijos sesijos siūlymą buvo nutarta sujungti su Kuratorių sesijos siūlymu, kuriame, galimai bus patvirtintos rinkimų ir balsavimo procedūros pašaukiant į dvasininkus, taip pat ir renkant Sinodo kuratorius. Siūloma kelti reikalavimą abiem sprendimams Sinodo 2/3 balsų daugumos.

Klausimas *dėl misijų: Dėl lektoriaus V. Ickio tarnystės*, pateikė kun. R. Stankevičius, išsamiai paaiškinęs, jog jau pernai metų pabaigoje katechetas V. Ickys pateikė prašymą nebelaikyti jį reformatų denominacijos nariu. Su juo buvo daug kalbėta, buvo suteiktos atostogos apmąstymams, prašyta dar pagalvoti, todėl galima tvirtinti, kad katecheto Vaidoto Ickio sprendimas priimtas pagrįstai jo paties apsisprendimu. Sinodui teikiamas sprendimas: *katechetą V. Ickį atleisti iš tarnystės Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčioje*. Papilio ev. reformatų parapijai aptarnauti siūloma skirti kun. Sigitą Veinzierl. Ji jau kurį laiką talkina šioje parapijoje, ir parapijiečiai ją noriai priima.

Į Sinodo darbotvarkę įtrauktas klausimas *Dėl Lietuvos evangelikų reformatų parapijos Varšuvoje aptarnavimo*. Gen. superintendentas galimai bus atleistas nuo šios parapijos administravimo pareigų, paskiriant į jas Dariusz'ą Brycko, prieš tai jį ordinavus katechetu su teise administruoti sakramentus.

Numatyta pasiūlyti kito eilinio Lietuvos evangelikų reformatų suvažiavimo datą: 2023 metų birželio 24-25 dieną, Biržuose.

InfoRef_LT

KAS YRA DIEVAS?

Naujasis miesto katekizmas, 2 klausimas

Dievas yra visa ko kūrėjas ir palaikytojas. Jis amžinas ir beribis, Jo galia ir tobulybė, gerumas ir šlovė, išmintis, teisingumas ir tiesa nesikeičia. Niekas nevyksta be Jo ir be Jo valios.

Mokyklose visi mokiniai turi išmokyti daugybę visokiausių apibrėžimų. Geras mokinys žino atsakymus į klausimus kaip šie: Kas yra dalyvis, pusdalyvis ir padalyvis? Kas yra tangentas ir kotangentas? Kas yra katijonai ir anijonai? Kas yra osmosas? Kas yra septakordas? Kas yra renesansas? Kas yra *tautų pavasaris*?

Kam tokios žinios reikalingos? Mokytojai paprastai atsako dviem žodžiais: „taip reikia“. Formalumą mėgstantys priduria, kad švietimo programoje taip numatyta, todėl „reikia“. Jausmingesni ima pamokslauti, kad to „gali reikėti gyvenime“. Kieno gyvenime? O kas, jeigu mano gyvenime žinių apie osmosą niekada nereikės? Kodėl mokykla ar ministerija mano, kad visiems mokiniams būtina žinoti milžinišką kiekį tų pačių dalykų?

Sulaukęs savo metų, jau drįstu pasakyti, kad daugumos apibrėžimų, kuriuos iškalčiau mokykloje, niekada arba itin retai tepanaudojau savo gyvenime. Juolab, kad iš dalies to ir norėdamas nebūčiau galėjęs padaryti, kadangi nemažą dalį tų iškalėtų taisyklių atsiskaitęs iškart pamiršau.

Nuo mūsų rezultatų mokyklose ir universitetuose geriausių atveju priklauso mūsų profesinė karjera, uždarbis ir galbūt gyvenimo kokybė. Nuo atsakymo į kitą svarbų klausimą priklausoma ne vien tik mūsų gyvenimas šioje žemėje, bet ir gyvenimas amžinybėje, kai čia viskas pasibaigs. Pats svarbiausias klausimas kiekvieno žmogaus gyvenime sutampa su *Naujojo miesto katekizmo* antruoju klausimu: **Kas yra Dievas?**

Kodėl tai svarbiausias klausimas? Kadangi Dievas yra pats svarbiausias veikėjas visatoje. Jis yra *visa ko kūrėjas ir palaikytojas* (NMK 2). Skeptikas galbūt sakytų, kad Dievas susireikšmina – gerai, svarbus tas Dievas, bet ar tikrai svarbiausias? Tada paklauskime, koks veikėjas svarbiausias *Žiedų valdove* ar *Hobite*? Frodas, Bilbo Beginsas? Svarbių yra ir daugiau: Aragornas, Gendalfas, Sauronas, Golumas ir daug kitų. Bet už visus juos daug svarbesnis yra pats knygų autorius – rašytojas Džonas Ronaldas Ruelis Tolkinas. Be jo visas Viduržemio pasaulis neegzistuos. Jis vienas viską sukūrė ir nustatė visų personažų likimus. Dievas yra mūsų visatos istorijos autorius. Todėl Jis yra ir tikrai pats svarbiausias veikėjas.

Kodėl Viešpats Dievas tave žmogumi sutvėrė? Toks užrašytas antrasis klausimas Merkelio Petkevičiaus reformatų katekizme, išleistame XVI amžiaus pabaigoje.

Atsakymas šitoks: „Idant Jį pažinčiau, šlovinčiau ir mylėčiau bei meilėje su Juo per amžius bučiau.“ Tokia visų žmonių aukščiausia ar svarbiausia gyvenimo prasmė. Tai buvo tiesa I amžiuje, XVI amžiuje ir dabar, XXI amžiuje.

Gerai, turiu pažinti Dievą. *Kokį* Dievą? Juk apie Dievą bei visokiausius dievus šiandien daug kas kalba. Kas tas Dievas ir kur Jis yra? Gal tai vidinis balsas manyje? Gal viskas visatoje yra Dievas? Gal ir aš esu Dievas? Ar kiekvienas žmogus turi nuosavą Dievą? Ar Dievas yra asmuo, o gal ne asmuo, pvz. galinga, tekanti energija? Gal iš vis neįmanoma nustatyti, kas yra Dievas, nes juo gali būti daug kas? Tada ar neužtektų pasakyti, kad Dievas yra tiesiog paslaptis?

Jeigu pažertum visą šią eilę klausimų, tikriausiai išgirstum atsakymą: „Koks skirtumas! Svarbu, kad iš vis tiki į *kokį nors* dievą.“ Ir tai būtų (ir yra) vienas keisčiausių atsakymų: kali taisykles ir ieškai skirtumo tarp dalyvio, pusdalyvio ir padalyvio, o skirtumai tarp budistų, musulmonų, Jehovos liudytojų, ezoterikų ir krikščionių dievų tau visai nereikšmingi?! Kai kalbame apie religiją, beveik automatiškai įsijungia savotiškas visuotinis abejingumas – o juk turėtų būti atvirkščiai. Supainiodami renesanso, reformacijos ir revoliucijos apibrėžimus, suklysim, blogiausiu atveju, būsim išjuokti. O kas atsitiks, jeigu klaidingai atsakysime į klausimą, kas yra Dievas? Gali būti, kad visai paklysim, o blogiausiu atveju, numirsime amžiams.

Tikrai svarbu yra teisingai apibrėžti tik vieną ‘dalyką’ visatoje – Dievą. Mums visiems yra gyvybiškai svarbu, kad išlaikytume šį dangiškąjį egzą. Bet gera žinia yra ta, kad turime patį geriausią pasaulyje vadovėlį – paties Dievo (su žmonių ‘pagalba’) parašytą knygą: Bibliją. Ji aiškiai parodo, koks yra tikrasis Dievas. Bet tai labai storas vadovėlis. Todėl dar geresnė yra antroji naujiena, kad iš to vadovėlio, t. y. iš Biblijos, apie Dievą iš esmės turime žinoti tik *tris* dalykus – tris paprastas tiesas, kurios minimos ir NMK 2 atsakyme.

Pirmoji tiesa: *Dievas yra galingas. Dievas yra visa ko kūrėjas ir palaikytojas* (NMK 2), nes Jis visai visatai suteikė egzistavimą, sukūrė viską iš nieko. Tam iš tiesų reikalinga ypatinga galia! Dievo galybė yra begalinė, Jam nėra nieko neįmanomo; Jis visada įgyvendina savo nuosprendžius ir planus. *Dievas Visagalis* yra ir vienas iš Dievo vardų.

Vien tik Dievas yra toks galingas, nes *nė vienas nėra padaręs, ką Tu padarei* (Ps 86,8). Jis ir toliau daro *nuostabius darbus* (10 eil.). Paulius pamokslaudamas graikams Atėnuose taip

pat pabrėžia, kad Dievas yra *pasaulio ir visko, kas jame yra, kūrėjas* (Apd 17,24). Jis yra tikras *žemės valdovas*; Jis *visiems duoda gyvybę* (25 eil.). Apaštalas sako, kad Dievas kontroliuoja atskirų žmonių bei visų tautų likimus. *Jis nustatė dieną, kada teisingai teis visą pasaulį* – tam reikia valdyti laiką ir visus įvykius žemėje. NMK 2 apibendrina šitaip: *Niekas nevyksta be Jo ir be Jo valios*. Tik toks galingas Dievas sugeba išgelbėti nusidėjėlius.

Antroji tiesa: *Dievas yra geras*. Galingasis Dievas, sukūręs visą visatą, pats įvertino savo darbą: *Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, ir iš tikrųjų matė, kad buvo labai gera* (Pr 1,31). Jeigu visi kūriniai yra geri, tai ir pats Kūrėjas turi būti geras. Dievas yra pats Gėris ir viso gerumo šaltinis. Dievo gerumas beribis. Jis yra *gailestingas ir malonus Dievas, visada kantrus, visada geras ir ištikimas* (Ps 86,15). Tuo tarpu mūsų žmonių gerumas, kantrybė ir meilė turi ribas ir, deja, dažnai išsenka.

Dievas, pradžioje sukūręs viską, niekur nepasitraukė, o liko rūpintis, saugoti ir kasdien prižiūrėti savo kūriniją. Labiausiai Dievas rūpinasi žmonėmis, nes jie sukurti pagal Jo panašumą. Jis nori būti *su* žmonėmis, kaip Pauliaus sako savo pamoksle Atėnuose: *Dievas nori, kad žmonės Jo „ieškotų“ ir „atrastų“, nes jis visiškai netoli nuo kiekvieno iš mūsų* (Apd 17,25). Jis tikrai yra netoli, čia pat, šalia mūsų.

Bet kai kurie paklaustų: Jeigu Dievas toks geras – kodėl jis nepasirodo aiškiau? Kodėl aš Jo nematau? Ar Jis žaidžia su mumis slėpynių? Mozė taip pat norėjo Dievą pamatyti, bet Jis jam atsakė: *Žmogus negali pamatyti mane ir likti gyvas* (Iš 33,20). Kodėl? Dėl kiekvieno žmogaus nuodėmės. Jeigu nuodėmingas (nors ir tikintis) žmogus tobulai šventam Dievui pažiūrėtų tiesiai į veidą, mirtų. Bet Dievas gerai supranta šį žmonių smalsumą, todėl yra jiems gailestingas: niekada pilnai nepasirodo, tačiau tam tikrą dalį savęs parodo. Pirmame mūsų eros amžiuje Palestinoje žmonės galėjo pamatyti Dievą. Tada Jis buvo ir žmogus – tai Jėzus Kristus. Ateis diena, kai ir mes Dievą matysime taip, kaip žmonės matė Jėzų ar kaip Jėzus matė savo Tėvą Dievą. Vieną dieną mes išvysime visą Trejybės Dievą visoje savo šlovėje!

Ir trečioji tiesa: *Dievas yra amžinas*. Dievas visada buvo, yra ir bus. Jis nesikeičia. *Jis amžinas ir beribis, Jo galia ir tobulybė, gerumas ir šlovė, išmintis, teisingumas ir tiesa nesikeičia* (NMK 2). Jo galia nesikeičia, Jo gerumas buvo, yra ir bus toks pat. Jis *„visada kantrus, visada geras ir ištikimas“* (Ps 86,15).

Tai irgi labai svarbi tiesa. Šiuo amžinuoju Dievu mes galime tvirtai pasitikėti, nes Jis buvo, yra ir visada liks toks pat vienodai patikimas, ištikimas savo duotam žodžiui. Ir Dievas niekada nepersigalvos. Dievas pažadėjo: *Kas įtikės ir pasikrikštys, bus išgelbėtas* (Mk 16, 16). Ir savo žodį Jis ištesės. Faktas, kad Dievas savo pažadų visada laikosi, sukuria tvirtą pagrindą Juo pasitikėti. Galime tvirtai tarti *tikiu*, nes Dievas ne vien tik *ketina* mus išgelbėti arba galbūt išgelbės, bet iškilmingai ir tvirtai yra pasižadėjęs tai padaryti ir suteikti amžinąjį gyvenimą.

Dievas yra *galingas, geras ir amžinas*. Jis tikrai išgelbės mus ir parsives pas save į savo amžinąją dangaus karalystę. Toks yra didingas, bet kartu ir paprastas krikščionybės mokymas.

Katech. Holger Lahayne

DYKUMOS TĖVAI

Dykumos tėvai – tai dykumos vienuoliai, ankstyvieji krikščionys atsiskyrėliai, praktikavę asketizmą Egipto dykumose. Nuo III a. pradžios formavo krikščionių vienuolijos pagrindą. Pirmieji krikščionys dėl persekiojimo buvo priversti bėgti į dykumas. 313 metais Egipte įteisinus krikščionybę, vienuoliai ir toliau traukėsi į dykumą vienvienatvėje praktikuoti asmeninės maldos. Vėliau gyvenimą dykumose pradėta labiau organizuoti, buvo buriamos bendrijos (cenobitai), steigiami pirmieji vienuolynai. Prie jų kūrimo prisidėjo dykumos teologu pramintas Šv. Antanas (251–356) ir Šv. Pachomijus (apie 290–346), kuris įsteigė 9 vienuolynus vyrams ir 2 moterims. Nemažai atsiskyrėlių, didelę gyvenimo dalį praleidusių Šiaurės Afrikos dykumose, tapo svarbiais Bažnyčios ir visuomenės žmonėmis. Dykumos tėvai praktikavo hesichastinę maldą (būdinga vienuma, išorinė tylą ir vidinės ramybės ieškojimas atsižadant aistrų), meldėsi nuolat, intensyviai ir asmeniškai, laikėsi griežtos askezės, sekė Jėzaus gyvenimu, stengėsi atsispirti vadinamiesiems dykumos demonams (apie dykumos tėvų gyvenimą sukurta mistinių legendų). Marindami kūną, radikalieji atsiskyrėliai (stulpininkai) susilaukdavo stebėtojų, daugiausia rašytojų, dėmesio ir pagarbos. Nemažai veikalų apie dykumos tėvus parašyta koptų kalba. Dykumos tėvų raštai (ir raštai apie juos), dvasinė jų veikla tyrinėjami ir XXI a. pradžioje. Visa tai turėjo įtakos Rytų ir Vakarų Bažnyčiai.

<https://www.vle.lt/straipsnis/dykumos-tevai/>

Paprotys kreiptis žodžiu *aba* į vienuolius, gebančius būti dvasiniais savo brolių vedliais, atsirado Egipto dykumoje. **Antano Egiptiečio** gyvenimo aprašyme skaitome, kad vieną dieną šventasis gavo iš imperatoriaus kvietimą atvykti į Konstantinopolį. Nežinodamas ką daryti, jis paklausė, ką apie tai mano jo **mokinys Paulius**. Šis atsakė: *Jei vyksi, tave vadins Antanu, jei liksi čia tave vadins aba Antanu*.

Terminas *aba* kyla iš aramėjų kalbos ir reiškia kreipinį *tėti, tėveli*. Norėdami kreiptis į savo dvasios tėvus, koptų vienuoliai pasirinko aramėjų kultūros žodį mažybine forma.

Kadangi dykumoje susikūrė naujas dvasinės tėvystės pobūdis, vienuoliai prisidėjo Naujojo Testamento terminą, kuriuo Jėzus kreipėsi į savo dangiškąjį Tėvą. Kaip žinome, Jėzus kalbėjo aramėjų kalba. Melsdamasis savo Tėvui Getsemanėje, Jėzus tarė: *Aba, Tėve, tau viskas įmanoma. Atitolink nuo manęs šitą taurę* (Mk 14, 36). Šį žodį gali ištarti ir Šv. Dvasia tikinčiojo širdyje: *Dievas atsiuntė į mūsų širdis savo Sūnaus Dvasią, kuri šaukia: „Aba, Tėve!“* (Gal 4, 6; plg. Rom 8, 15).

Tėvas (aba) Antanas, mąstydamas apie Dievo teismo gelmes, paklausė: *Viešpatie, kaip čia yra, kad vieni miršta, būdami labai jauni, o kiti sulaukia labai garbaus amžiaus? Kodėl yra vargšų ir turtingų? Kodėl nedoriesiems gerai sekasi, o teisieji stokoja? Jis išgirdo atsakymą: Antanai, rūpinkis savimi; viskas yra Dievo rankose; šių dalykų pažinimas nepasitarnaus tavo pažangai*.

Brolis paprašė **abos Antano**: *Melskis už mane. Senolis atsakė: Aš tavęs nepasigailėsiu, ir Dievas tavęs nepagailės, jei tu pats nepasistengi ir nesimelsi Dievui* (Antanas 16).

Aba Evagrijus pasakė: *Pašalinkite pagundas, ir niekas nebus išganytas* (Evagrijus 5).

Aba Jonas sakė savo broliui: *Net jei žmonių akyse būtume niekinami, džiaukimės, kad Dievo akivaizdoje esame gerbiami* (Jonas 42).

Aba Pemenas pasakė: *Ydos neišveikia ydų. Jei kas nors tau padarė blogą, padaryk jam gera, kad savo veiksmais sunaikintum jo blogumą* (Pemenas 177).

Brolis paklausė **abos Pemeno**: *Kaip man elgtis toje vietoje, kur gyvenu? Senolis atsakė: Ten, kur gyveni, elkis kaip tremtinys, nesitikėk, kad tave išklausys, ir turėsi ramybę* (Pemenas 191).

Dar jis pasakė: Jei žmogus ką nors supranta, bet pats nesilaiko, kaip jis gali kitus to mokyti? (Pemenas 197).

Brolis paklausė **abos Pemeno**: *Ką man daryti su savo nuodėmėmis? Senolis jam atsakė: Raudok viduje, nes tik per atgailą atsikratysi ydų ir įgysi dorybių* (Pemenas 208).

Iš Br. Lukas Skroblas OSB. *Kas buvo dykumos tėvai*

www.bernardinai.lt

Zachiejaus šilkmedis Jeriche

Ta Diena (Motinos dienos proga)

Ta Diena – su Meile širdyse.
 Ta Diena – šviesa link Amžinybės.
 Dėkingumas žiedo varsose
 Priartėja prie žmogaus esybės.
 Ši Diena pilna gyvos šviesos
 Ir gyvybės Švento tęstinumo.
 Ši Diena – dėl žmogiškos skolos –
 Net menkiausios – dėl to skubotumo...
 Edelveisas ant šiukščios uolos –
 Nemari Jos Meilė ir Kantrybė.
 Tai – prie veido
 Kiekvienos Mamos, prie Jos žvilgsnio
 Laiko begalybė...

G. Mikalajūnienė
 2022-05-01

Evangelija pagal Luką:

Atvykęs į Jerichą, Jėzus ėjo per miestą. Ten buvo žmogus, vardu Zachiejus (aramėjiškai *Zakki – Tasai, kurį Dievas prisimena*), muitininkų viršininkas ir turtuolis. Jis troško pamatyti Jėzų, koks jis esąs, bet negalėjo per minią, nes pats buvo žemo ūgio. Zachiejus užbėgo priekin ir įlipo į šilkmedį, kad galėtų jį pamatyti, nes Jis turėjo tenai praeiti. Atėjęs į tą vietą ir pažvelgęs aukštyn, Jėzus tarė: *Zachiejau, greit lipk žemyn! Man reikia šiandien apsilankyti tavo namuose*. Šis skubiai nulipo ir su džiaugsmu priėmė Jį. /Lk 19, 1-6/

I m. e. amžiuje Jerichas buvo turtingas ir svarbus miestas, įsikūręs Jordano upės slėnyje. Jis kontroliavo pagrindinius kelius, vedančius į Jeruzalę bei į rytinį Jordano upės krantą. Ten augo ir *Evangelijoje pagal Luką* minimas šilkmedis (sikomoras). Šilkmedžiai buvo atvežti iš Egipto ir gerai pritapo šiltame Jericho, esančio 300 metrų žemiau jūros lygio, klimato. Žydų istorikas Juozapas Flavijus († apie 100) Jerichą vadino *dieviškąja žeme, pačia derlingiausia Palestinoje*.

Ir šiuo metu Jeriche auga galingas šilkmedis, kuriam virš 2000 metų – tą įrodo su medžiu atlikti tyrimai. Be to, jis auga toje pačioje vietoje kaip N. Testamente *Evangelijoje pagal Luką* aprašytas šilkmedis. Į Jerichą, kuris yra maždaug 10 km į šiaurę nuo Negyvosios jūros, gausiai plūsta turistai, kad pamatytų šį senovinį medį, esantį pagrindinėje miesto sankryžoje. Pagal seną tradiciją, jis vadinamas Zachiejaus medžiu.

Karas neišsprendžia problemų

Iš Anos Cvingli Reinhart (1484–1538) atsiminimų, parašytų po jos vyro Ulricho Cvinglio (1484–1531) mirties jų dukrai Regulai

Mūšis tarp Ciuricho ir penkių katalikų kantonų.
M. Meriano vario raizė (1593–1650).

Kai tavo tėvas išjojo į Kapelio mūšį, jo šaunus žirgas stojosi piestu ir taip sužvangė, kad jo garsas atidėjo nuo Ciuricho katedros bokštų. Aš jį maldavau likti namie ir netraukti į karą, ne tik manęs ir vaikų dėlei, bet ir todėl, kad jis visuomet pamokslaudavo prieš karą ir buvo dar taip reikalingas Ciuricho bažnyčiai. Tos pačios dienos vakare atėjo nelaimės žinia apie Ciuricho kariuomenės būrio pralaimėjimą prie Kapelio. Mano vyras krito.

Esu moteris, neįgudusi vesti teologinių diskusijų, tačiau netikiu, kad šitas pilietinis karas tarp šveicarečių būtų buvęs reikalingas. Tai ko mano vyras tikėjosi, būtent laisvės evangeliškam pamokslui ir katalikų gyvenamose vietovėse, jis nedavė. Net jei ciurichiečiai būtų jį ir laimėję, ką gi duotų švelnesniu ar griežtesniu vyriausybinio sprendimu pasiektas tikėjimas? Ganytojas turi ganyti, o ne valdyti – visuomet sakydavo mano vyras.

Iš viso, aš tikiu, kad ne dėl karinių priežasčių buvo šis karas pralaimėtas. Šios kovos apgailėtinos baigties priežastimi buvo vidinis ir išorinis evangelikų nesutarimas. Galbūt mano sprendimas per greitas. Tačiau tam tikra prasme Kapelio pralaimėjimas suteikė ir palaimą. Jis parodė, kad karai neišsprendžia problemų.

Tai, mano miela Regula, yra mano priesakas. Lik tvirta tikėjimu! Tebūna tau tavo tėvas pavyzdžiu, kaip reikia mylėti Šventąjį Raštą ir kovoti už taiką ir teisingumą, ir atleisk jam jo klaidas. Atsimink, kad ir jis buvo žmogus su klaidomis ir dėmėmis ir kad mes visi esame malone nuteisinami.

Rašyta 1531 metų rudenį.

Tavo motina

Iš Valter'io J. Hollenweger'io knygos *Ulrichas Cvinglis tarp karo ir taikos*, kurioje jis laiško forma pasakoja apie reformatorių Ulrichą Cvinglį, jo teologiją.

Perspausdinta iš Evangelikų Bažnyčios kalendorius 1985

Reformacijos moteris

Anna Reinhard Cvingli

Bet kokioje diskusijoje apie Reformacijos laiko protestantes moteris labai daug dėmesio skiriama Katharinai von Bora Liuter. Ji pelnė pripažinimą dėl savo darbų, pasiaukojimo savo vyrui. Tačiau buvo ir kitų moterų, kurios taip pat dirbo atsinaujinančioje Bažnyčioje. Jos taip pat turi daug ko mus pamokyti.

Pirmoji moteris, tapusi reformatoriaus žmona, buvo Anna Reinhard (apie 1484–1538). Kaip ir Kalvino žmona Ideleta, Anna buvo jauna našlė, kai jos būsimas antrasis vyras atvyko į miestą kaip naujas kunigas. Neturime įrašų apie jos gimimo datą, bet daugelis mano, kad tai buvo 1484 metais. Mažai žinome apie jos jaunystę, išskyrus tai, kad ji buvo graži, ir jaunas vietinis jungtuvėms, todėl John'as von Knonau norėjo ją vesti. Jo šeima priešinosi jungtuvėms, todėl John'as ir Anna susituokė slapta. Kai tai išaiškėjo, jo tėvas nutraukė su juo ryšius, todėl John'as išstojo į Šveicarijos armiją, kad išlaikytų žmoną, šeimą. Po kelių žygių jis grįžo pablogėjusios dėl sveikatos ir mirė, palikdamas Anną našlę su sūnumi ir dukra (dar viena dukra mirė kūdikystėje).

Sūnus Geroldas suvedė savo motiną su Ulrichu Cvingliu. Cvinglis atvyko į Ciurichą 1518 metų pabaigoje, kai Annai sunkiai sekėsi išlaikyti ir mokyti savo šeimą. Nuo pat Cvinglio pamokslavimo pradžios ji buvo viena iš dėmesingiausių jo klausytojų. Jos namai buvo jo parapijoje, ir jis bendravo su ja ir jos vaikais kaip jų pastorius. Ypač Cvinglio dėmesį patraukė Geroldo gabumai. Cvinglis mokė berniuką, o kai vienuolikos metų Geroldui prireikė aukštojo mokslo, Cvinglis išsiuntė jį į Bazelį. Tėviškas Cvinglio rūpinimasis Annos sūnumi suartino juos abu, ir jis netrukus pamilo Anną. Iš pradžių jų santykiams trukdė tai, kad kunigai negalėjo tuoktis. Cvinglis ir Anna slapta susituokė 1522 metais ir iki 1524 metų slėpė santuoką nuo visų, išskyrus artimiausius Cvinglio draugus. Žinia apie santuoką sukėlė tarptautinę sensaciją, nes Cvinglis buvo pirmasis vedęs reformatorius. Romos katalikai apkaltino jį sulaužius įžadus

ir vedus Anną dėl jos grožio ir pinigų. Jis atsakė, kad ji turi mažai pinigų, tačiau kaltinimas, kad Annos grožis buvo tai, kas jį patraukė, buvo dalis tiesos, ir nebuvo griežtai paneigtas.

Ištekėjusi už Cvinglio, Anna nustojo nešioti papuošalus. Tokio elgesio konkrečios priežastys nežinomos. Galbūt puošimasis buvo laikoma yda; o gal dėl šeimos finansinės padėties. Jos naujas gyvenimas ištūmė visus priedus: protestantiškas tikėjimas ir santuoka su reformatoriumi lėmė, kad jos krikščioniška tarnystė buvo įvairiapusė ir intensyvi. Anna labai rūpinosi savo vyru. Cvinglis vadino ją savo brangiausia namų šeimininke, naudinga jam pagalbininke. Nors jie linksmiai praleisdavo vakarus kaip šeima, Cvinglis turėjo mažai laisvo laiko. Kai jis per daug išitraukdavo į darbą, anksti keldavosi ir dirbdavo iki vėlumos, ji jam sakydavo: *Daugiau pailsėk, mano brangusis*. Ji mėgo klausyti, kaip Cvinglis aiškina apie Kristų, jo poelgius, kurių ji nesuprato. Kai 1525 metais jos vyras pradėjo versti Bibliją, vakarais prieš miegą jis jai skaitydavo išverstus skyrius. Annai patiko klausytis Evangelijos jos gimta šveicarų vokiečių kalba. Kai 1529 m. buvo išleista visa Biblija, Cvinglis jai padovanojo Ją, ir Ji tapo jos mylimiausia knyga.

Mus pasiekė tik vienas Cvinglio laiškas Annai. Jis buvo parašytas 1528 metais iš Berno, kai Anna pagimdė kūdikį jam nesant namuose. Jame jis dėkoja Viešpačiui už sūnaus atėjimą, meldžiasi, kad abu tėvai galėtų jį gerai auklėti, prašo Annos mažiau rūpintis dėl jo saugumo ir siunčia sveikinimus draugams.

Anna bendravo su daugybe savo vyro draugų, priimdavo jo svečius. Protestantų pabėgėlių tais laikais buvo daug, ir Cvinglio namai visada buvo jiems atviri. Kai Cvinglis būdavo išvykęs, Anna tapdavo jų centru. Žymūs piliečiai ir ministrai, tokie kaip Leo Juda ir Konradas Pellikanas, skyrė jai didžiulę pagarbą ir gyrių. 1526 m. atvykusiam aukštam pareigūnui Cvinglio namai padarė tokį didelį įspūdį, jog jis pareiškė, kad niekad to nepamirš. Jis taip pat pavadino Anną *angelo žmona*.

Nors santuoka su reformatoriumi ir buvo laiminga, bet ją nuolat lydėjo sunkus darbas; kilo ir rimtų pavojų. Cvinglis gyveno nuolatinėje grėsmėje būti Romos katalikų nužudytam ar pagrobtam. Sutemus jis negalėjo išeiti vienas, todėl Anna pasirūpino, kad jį lydėtų vyrai. Jis privalejo būti atsargus, kai kur nors valgė ar gėrė, nes galėjo būti apsinuodytas. Žmona sužlugdė daugybę bandymų jį nužudyti, bet jai taip pat reikėjo jo apsaugos.

1525 m. rugpjūčio 28 d. naktį jų namas buvo apmėtytas akmenimis; skraidė medžio gabalai. Anna ir vaikai buvo labai išsigandę, bet Cvinglis griebė savo kardą ir suriko, kad jei kas turi reikalų su juo, tegu ateina rytą. Šios bėdos rodė artėjančią audrą – Anna ir jos vyras tai jautė. Audra sprogo 1531 m. spalio 11 dieną.

Spalio 9 d. pasirodė žinia, kad Romos katalikų kariuomenė artėja prie Ciuricho. Cvinglis buvo karo kapelionas ir turėjo eiti kartu su protestantų pajėgomis į mūšį. Annos sūnus Geroldas – taip pat. Anna išėjo iš klebonijos atsiseikinti su vyru ir apsipylė ašaromis. *Atėjo valanda, kuri mus išskiria*, – pasakė jis jai, – *Tebūnie taip. Teišsipildo Viešpaties valia*. Jis ją apkabino, o ji atsakė: *Mes dar pasimatysime, jei tokia bus Viešpaties valia.. Tebus įvykdyta Jo valia. O ką parneši, kai grįši?* Cvinglis greitai atsakė: *Palaimą po tamsios nakties*. Tai buvo paskutiniai jo žodžiai, skirti jai. Anna su vaikais nuskubėjo į namus, atsiklaupė ir meldė Gelbėtoją žodžiais: *Tėve, tebūnie ne mano valia, o Tavo*.

Bulingeris pasakoja, kad išgirdus žinią apie pralaimėjimą, kilo baisus klyksmas Ciuriche. Daugelis buvo netekę artimųjų, bet Annos sielvartas buvo kitoks. Ji ir anksčiau buvo susidūrusi su netektimi, tačiau dabartinė buvo nepalyginama. Jos sūnus Geroldas, brolis ir pusbrolis kartu su vyru krito mūšio lauke. Žentas taip pat buvo mirtinai sužeistas. Ją apėmė mirtinas liūdesys. Dėl savo sielvarto Anna buvo pavadinta Reforma-

cijos verkiančiąja motina. Įžymūs piliečiai ir ministrai lankėsi pas ją arba rašė krikščioniškos paguodos laiškus. Martinas Buceris pasisiūlė padėti jai ir vaikams. Tačiau didžiausias žemiškasis jos guodėjas buvo jaunas Heinrichas Bulingeris, jos vyro įpėdinis. Kaip apaštalas Jonas priėmė Mariją į savo namus, taip Bulingeris ir jo žmona suteikė Annai namus, tapo jos mylimais vaikais. Cvinglis nepaliko savo šeimai pinigų. Bulingeris užėmė Cvinglio vietą, teikė aprūpinimą, atstojo tėvą vaikams, prižiūrėjo ir mokėjo už jų mokslą. Beveik nieko nežinome apie vėlesnius Annos gyvenimo metus. Matyt, ji retai išeidavo iš namų, nebent į bažnyčią. Vėlesniame gyvenime ji daug metų sirgo, bet kantriai nešė savo kančias. Bullingeris 1538 m. gruodžio 6 d. apie jos mirtį pasakė taip: *Aš nenorėčiau laimingesnės gyvenimo pabaigos. Ji mirė tyliai, kaip švelni šviesa, ir grįžo namo pas savo Viešpatį, meldama ir pavesdama mus visus Dievui*.

Annos gyvenimą nulėmė principai, kuriuos ji perskaitė savo šveicariškoje Biblijoje. Ji nebijojo ištekti nepaisydama didžiulio pasipriešinimo, nes žinojo, kad tai teisinga. Ji ištikimai ir rūpestingai mokė savo vaikus, vadovaudamasi *Dešimčia Dievo įsakymų*. Jos parama leido Cvingliui ištikimai ir uoliai dirbuotis, ir jis negailėjo jai pagyrų. Jos rūpinimasis parapijos vargšais ir ligoniais pelnė žmonių pasitikėjimą ir dėkingumą, jiems Anna buvo tikro krikščionio pavyzdys. Anna taip pat paliko gyvą palikimą savo vaikams, kurie toliau kūrė gerumo Bažnyčios struktūrą. Jos tikėjimo darbai pergyveno jos kūną. Anna tapo pavyzdžiu protestantėms moterims, ypač kunigų žmonoms. Ji *bėgo gerai*; kitoms belieka ja sekti...

Rebeka van Doodewaard

Iš <https://tabletalkmagazine.com/posts/reformation-women-anna-reinhard/>

Nuoširdus Lietuvos bičiulis Ovenas Noremas

Kun. Owen J.C. Norem

Prieš 120 metų, 1902 m. gegužės 23 d., Su Sityje (*Sioux City*), Ajovos valstijoje, gimė Ovenas Džozefas Kristoferis Noremas (*Owen Joseph Christoffer Norem*), evangelikų liuteronų kunigas, visuomenės veikėjas, JAV diplomatas, paskutinis JAV ambasadorius Lietuvoje iki sovietų okupacijos.

Ovenas J.C. Noremas gimė iš Norvegijos kilusio liuteronų kunigo Olės Andreaso Norheimo (1873–1940) ir Bertos Džeinės (*Bertha Jane „Jannie“*, g. Nelson (1876–1930)) šeimoje. Baigė Mineapolio Pietų vidurinę mokyklą.

1923 m. bakalauro laipsniu baigęs Amerikos norvegų Norfilde (*Northfield*), Minesotoje, 1874 m. įsteigtą liuteronišką Šv. Olafo koledžą, Ovenas J.C. Noremas 1923–1924 m. studijas tęsė Minesotos universitete, po to – Sent Polo Liuterio seminarijoje (*Saint Paul Luther Seminary*), Minesotoje. Baigęs seminariją, 1927 m. rugpjūčio 21 d. įšventintas kunigu, dešimtį metų tarnavo Helenos, Hogelando, Havrės ir kitose parapijose Montanos valstijoje.

1927 m. rugpjūčio 3 d. Spokeine (*Spokane*), Vašingtono valstijoje, Ovenas J.C. Noremas vedė Portlando konservatorijos absolventę Evelyn Margaret Imbler (1907–1996), kilusią iš Sent Džono, Vašingtono valstijoje. Šeima susilauks trijų dukterų ir sūnaus.

1937 m. kunigas Ovenas J.C. Noremas pasiprašė priimamas į JAV diplomatinę tarnybą. Tų pačių metų liepos mėnesį prašymas buvo patenkintas ir rugpjūčio 23 d. Ovenas J.C. Noremas paskirtas nepaprastuoju pasiuntiniu ir įgaliotuoju ministru Lietuvoje, lapkričio 3 d. su šeima išvyko į Lietuvą, kredencialus įteikė lapkričio 26 d.

Ovenas J.C. Noremas buvo pirmasis JAV ambasadorius Lietuvos Respublikai, nuolat rezidavęs Kaune, tuometinėje Lietuvos sostinėje.

Dirbdamas diplomato darbą, kunigas Ovenas J.C. Noremas Kaune taipogi studijavo teisę VDU. 1940 m. birželį diplomatui teko tapti sovietų įvykdytos okupacijos ir tragiškų jos padarinių liudininku. Nebaigęs ketverių metų kadencijos, JAV nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Ovenas J.C. Noremas iš okupuotos Lietuvos išvyko 1940 m. liepos 30 d., JAV valdžios oficialiai „iškvieistas pasitarimui“. Tų pačių metų rugsėjo 5 d. buvo uždaryta ir JAV atstovybė Lietuvoje, nepripažįstant okupacijos ir prievartinio Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Grįžęs į JAV, kunigas Ovenas J.C. Noremas iš pradžių su šeima apsigyveno San Diege, vėliau La Chojoje (*La Jolla*), Kalifornijoje. Kurį laiką tarnavo kariuomenės kapelionu, sutelkė La Chojos evangelikų liuteronų parapiją. Iš Valstybės departamento tarnybos pasitraukė 1941 m. sausio 4 d.

1943 m. kunigas Ovenas J.C. Noremas Čikagoje išleido knygą *Timeless Lithuania*, kurioje amerikiečių skaitytojams aprašė Lietuvos istoriją nuo seniausių laikų iki sovietų okupacijos (1967 m. išėjo knygos antras leidimas). Ir vėliau ragino amerikiečius nepamiršti sovietų okupuotų Baltijos valstybių, parašė Lietuvai skirtų eilėraščių.

Vos pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, kunigas Ovenas J.C. Noremas su šeima išvyko į Vokietiją, dirbo JAV Nacionalinės liuteronų tarybos pagalbos organizacijose, rūpinosi perkeltaisiais asmenimis. 1948 m. grįžo į Kaliforniją.

1948 m. Los Andželo vakarinėje dalyje kunigas Ovenas J.C. Noremas sutelkė Šv. Andriejaus (*St. Andrew's*) evangelikų liuteronų parapiją. Šios parapijos bažnyčioje daugelį metų meldėsi savų maldos namų neturėjusi Los Andželo lietuvių evangelikų liuteronų parapija, nuo 1955 m. aptarnauta kunigo Martyno Preikšaičio (1908–1980). Kunigas Ovenas J.C. Noremas aktyviai dalyvavo Amerikos lietuvių bendruomenės gyvenime, buvo išrinktas Lietuvių protestantų sąjungos garbės nariu.

Išėjęs į pensiją, nuo 1964 m. kunigas Ovenas J.C. Noremas su žmona gyveno Kosta Mesoje, toliau rūpinosi dvasine tarnyste įvairiose pietinės Kalifornijos parapijose, dalyvavo visuomenės veikloje.

Sulaukęs septyniasdešimt devynerių, kunigas dr. Ovenas J.C. Noremas 1981 m. spalio 25 d. mirė Niuport Byčo (*Newport Beach*) globos namuose šalia Kosta Mesos (*Costa Mesa, Orange county*), Kalifornijoje. Kuklios atsisveikinimo pamaldos surengtos Niuport Harboro (*Newport Harbor*) liuteronų bažnyčioje.

Kęstutis Pulokas

P.s.

1977 m. rugpjūčio 21 d. Trejybės liuteronų bažnyčioje Anaheimo Hilsė, Kalifornijoje, kunigas Ovenas J.C. Noremas šventė kunigystės ir santuokos 50 metų sukaktį, kunigą su žmona sveikino ir Lietuvių protestantų sąjungos atstovai – reformatai Hypatija Yčaitė-Petkus, dr. Mykolas Devenis su žmona Alena Devenienė ir Jonas Kutra.

Nuotraukoje po šventinių pamaldų (iš kairės) sėdi: Alena Devenienė, Evelyn Norem, kunigas dr. Ovenas J.C. Noremas ir kunigas Martynas Preikšaitis; stovi: Vytautas Glažė, Mėta Lidums, Emilis Sinkys, Hypatija Yčaitė-Petkuvienė, dr. Mykolas Devenis ir Jonas Kutra.

Kun. Tomui Šernui – 60

Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios vicesuperintendentas kun. Tomas Šernas balandžio 28 d. šventė 60 metų jubiliejų. Ta proga Jį sveikino ne tik Lietuvos reformatai, bet ir Lietuvos Muitinė, žurnalas *Voruta*, išvakarėse interviu su Juo parengė XFM radijas.

Spausdiname interviu pagrindu Roko Simanavičiaus santrauką *Vorutoje*.

Nugyventi metai savaime nieko nereiškia. Yra tokia ortodoksiška patarlė, kuri sako, kad yra žmogiškasis ir maldos laikas. Žmonės gali būti brandūs, tačiau nedvasingi. Būna, kad žmogui laikas nieko nereiškia, tik kad kelių daugiau nusitrina, o kartais kelios sekundės ar minutės gali būti lemiamos. Jos gali praturtinti, – tokiais žodžiais pokalbį pradeda balandžio 28-ąją šešiasdešimties metų jubiliejų minintis, vienintelis gyvas likęs Medininkų tragedijos liudininkas, Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas Tomas Šernas.

Paklaustas apie Medininkų įvykius, jų reikšmę savo gyvenimui, evangelikų dvasininkas sako, kad norint vertinti, reikia pažvelgti iš šono, per tam tikrą atstumą.

Aš esu kaip tas veikėjas, man nereikia galvoti apie savo gyvenimą iki ar po – tiesiog gyvenu, – tęsia pašnekovas. Tomas Šernas mano, kad įvykiai mus keičia į gerą arba į blogą pusę. Vienintelis Medininkų tragediją išgyvenęs tuometis muitinės darbuotojas mano, kad negalima išsirinkti vieno gražaus momento ir jame užsikonservuoti.

Mes kasdien turime atleisti, nes žmogus gyvena ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai, o visas mūsų gyvenimas nebūna stabilus, – sako Tomas Šernas.

Sunkio gyvenime visada yra daugiau, bet tą malonę reikia norėti pamatyti, – kalba dvasininkas, primindamas, kad ji pasireiškia per Šventąją Dvasią.

Niekad viešumos nemėgęs Medininkų tragedijos liudininkas sako nenorintis tuo spekuliuoti. *Galiu sakyti, kad stebuklingai likau gyvas, bet sakyti, kad aš turiu ypatingą skelbimą, aš nenoriu to daryti. Mano skelbimas žmonėms yra nesuteikti tuščios vilties. Aš galiu per savo asmenį duoti tiksliai Jėzaus Evangeliją, – pasakojo tuometis Medininkų muitinės darbuotojas, Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas Tomas Šernas.*

Tai yra ta pati kova, tik jau kitu masteliu, – paklaustas apie karo Ukrainoje ir Sausio įvykių panašumus mintimis dalijosi dvasininkas. Tomas Šernas prisimena, kad prieš daugiau nei trisdešimt metų Lietuva su Sąjūdžiu priešakyje suprasdami, kad negali ginklu kovoti prieš jėgą, stengėsi savo dvasia, protu, giesmėmis parodyti priešui ir pasauliui, kad jo nebijoma.

Jie nenueis į užmarštį, jei mes jų neužmiršime, – apie sausio 13-osios ir Medininkų įvykių istorinę reikšmę ateities kartoms kalba Tomas Šernas. Evangelikų reformatų kunigas mano, kad Lietuvai kaip tautai svarbu suprasti savo kalbą, kultūrą.

Istorija mus veikia. Ji mums primena, formuoja mūsų dabartį, kultūrą, ateitį. Jeigu dabarties ar ateities žmonės norės laisvos Lietuvos, jie neišvengiamai atsims Vasario 16-ąją, kitas reikšmingas datas. Manau, kad tai įsidaudžia į politinės kultūros atmintį, – sako pašnekovas.

Rokas Simanavičius

www.voruta.lt, xfm.lt

Iš Vokietijos gydymo įstaigų į Lietuvą sugrįžęs Medininkų tragedijos liudininkas Tomas Šernas lankosi Antakalnio kapinėse. Vilnius, 1992 m. rugpjūčio 26 d. Fotografas A. Petrulevičius. A. Petrulevičiaus asmeninis archyvas

Pokalbio garso įrašas:

<https://soundcloud.com/xfmlt/sveciuose-tomas-šernas>

Lietuvos muitinė:

Balandžio 28 d. TOMO ŠERNO gimtadienis – jubiliejinis! TOMAS – žmogus, kunigas, visos Lietuvos muitinės bičiulis, kurio širdyje telpa visas pasaulis! Vienais metais Jis buvo išrinktas Metų tolerancijos žmogumi, bet toks buvo ir prieš išrinkimą, toks liko ir po rinkimų...

Garbė, TOMAI, Jus pažinoti, žinoti, kad esate tarp mūsų ir su mumis. Iš visos širdies sveikiname!

Lietuvos reformatai:

Sveikiname kun. TOMĄ ŠERNĄ jubiliejaus proga. Esame dėkingi už tarnystę ir pasišventimą. Linkime Dievo malonės ir sveikatos bei ištvermės tarnystėje!

Balandžio 28-oji TOMO ŠERNO gimimo diena. Šis Medininkų košmarą išgyvenęs Žmogus – knygos, išleistos prieš 15 metų, herojus. Per tuos metus Tėvo pečius apglėbusi Gertrūda, tas spindulėlis iš knygos viršelio, išaugo nuostabiai gražia mergina, studijuoja menų, ištekėjo. O štai jau visus 30 metų neįgaliojo vežimėlio "karantine" įkalintas Tomas Šernas skleidžia Dievo Žodį, yra Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas.

Beje, pirmasis kunigo Šerno pamokslas, kurį jis sakė baigęs aukštuosius teologijos mokslus, buvo apie vienijančią, viską įveikiančią MEILĘ. Su gimtadieniu, kunige TOMAI!

Aurelija Arlauskienė

Поздравляем

Томаса от Минской эвангелично-реформированной церкви! Мы рады знакомству с Вами, восхищаемся мужеством и желаем долгих, плодотворных лет жизни!

Пусть Бог доброславляет во всем Вас! /Sveikinimai Tomui nuo Minsko evangelikų reformatų bažnyčios! Džiaugiamės sutikę Jus, žavimės Jūsų drąsa ir linkime ilgų, vaisingų gyvenimo metų! Telaimina Jus Dievas visame kame!/.

*Sveikina panevėžiečiai
I. Skiauterytės nuotruka*

Kunigas Tomas Šernas ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus
Medininkai, 2007 m. liepos 31 d. Fotografas A. Petrulėvičius. A. Petrulėvičiaus asmeninis archyvas ➤

Kunigas Tomas Šernas

Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas, vicesuperintendentas, vienintelis likęs gyvas Medininkų tragedijos liudininkas.

Gimė 1962 m. Vilniuje muzikų pedagogų Eglės Marijos ir Tado Šernų šeimoje. Tomas Šernas yra kilęs iš garsios Nemunėlio Radviliškio evangelikų reformatų giminės, kurios žymiausiais atstovais buvo reformatų kunigas Adomas Šernas (1884–1965) ir jo brolis, 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Jokūbas Šernas (1888–1926).

1979–1983 m. Tomas Šernas studijavo veterinariją Buivydiškių technikume ir įgijo veterinarijos felčerio specialybę. 1983–1985 m. dvejus metus tarnavo Sovietų Sąjungos kariuomenėje Kaukaze. Grįžęs į Lietuvą, studi-

javo Kauno veterinarijos akademijoje, nuo 1988 m. studijavo akademijos neakivaizdiniame skyriuje. Dirbo Kauno zoologijos sode. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, įstojo į Lietuvos Sąjūdžio savanorius. 1991 m. sausio dienomis Vilniuje saugojo Spaudos rūmus, budėjo prie Aukščiausiosios Tarybos rūmų, o 1991 m. sausio 15 d. įsidarbino kuriamoje Lietuvos muitinėje. Buvo paskirtas į pavojingą Medininkų pasienio kontrolės postą.

Medininkų pasienio posto pamainos viršininkas Tomas Šernas 1991 m. liepos 31 d., savo vestuvių išvakarėse, budėjo poste. Tą naktį brutalaus Medininkų pasienio posto užpuolimo metu buvo nužudyti septyni Lietuvos pareigūnai, o labai sunkiai sužeistas Tomas Šernas buvo skubiai operuotas Lietuvos neurochirurgų iš pradžių Vilniuje, po to gydomas Kaune. Po penkių parų, 1991 m. rugpjūčio 4 d., į kovą už Medininkų žudynių aukos gyvybę įsijungė žymus JAV karo lauko neurochirurgas, skubiai atskridęs į Kauną iš JAV karinės bazės Vokietijoje. Tomo Šerno, kaip vienintelio nusikaltimo liudininko, apsauga buvo sustiprinta prasidėjus pučui Maskvoje, jis buvo gydomas slapta, išvežtas į Vokietijos karo ligonines, jį globojo tuometiniai LR ambasadoriai.

1993 m. liepos 1 d. Tomas Šernas susituokė su savo sužadėtine Rasa. 1998 m. rugsėjo 24 d. jiems gimė duktė Gertrūda.

1997–2000 m. Tomas Šernas studijavo evangelikąją teologiją Klaipėdos universitete, 2000–2002 m. studijas gilino Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimo centre, magistrantūroje. Nuo 1999 metų dar kaip teologijos studentas pradėjo laikyti pamaldas Vilniaus reformatų bažnyčioje.

2001 m. liepos 1 d. Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje Tomas Šernas ordinuotas diakonu, o 2002 m. birželio 30 d. Vilniuje – kunigu. 2003–2012 m. kun. Tomas Šernas ėjo Lietuvos evangelikų reformatų konsistorijos viceprezidento pareigas, 2012–2015 m. – Vilniaus evangelikų reformatų parapijos klebonas, nuo 2016 m. – ir Kauno evangelikų reformatų parapijų administratorius.

2003–2010 m. ėjo Lietuvos ev. reformatų (LER) vicesuperintendento tarnystę. 2010 m. Sinode Biržuose buvo išrinktas generaliniu superintendentu. Iškilmingas ordinacijos (įvesdinimo į pareigas) aktas įvyko rugsėjo 25 d. Biržuose. Šias pareigas jis ėjo iki 2019 metų. Nuo 2019 metų Sinodo – vėl vicesuperintendento pareigose.

1991 m. rugsėjo 6 d. Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimu Tomas Šernas apdovanotas **Vyčio Kryžiaus ordino Didžiojo kryžiumi**. Jį po kelerių metų įteikė LR Prezidentas A. M. Brazauskas. Kun. Tomas Šernas buvo pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės Vyčio Kryžiaus ordino Didžiojo kryžiaus kavaliere, kuriam toks apdovanojimas buvo įteiktas gyvam esant. 1992 m. kun. Tomas Šernas apdovanotas **Lietuvos nepriklausomybės medaliu**. 2002 m. sausio mėn. jam pirmajam įteiktas metų **Tolerancijos žmogaus** apdovanojimas. 2013 m. Jam buvo įteiktas Estijos **Marijos žemės kryžiaus 4 laipsnio ordinas**.

Kun. T. Šernas yra *Vasario 16-osios klubo* garbės pirmininkas, Vilniaus Savanorių centro komisijos narys.

InfoRef_LT

*Tomas
su tėčiu Tadu
Papilėje*

*Atsisveikinus su ištikima reformate***KRISTINA ŠERNAITE**

*Yra skirtingų tarnavimų....
/Pirmas laiškas korintiečiams 12,5/*

Balandžio 14 dienos ankstyvą rytą išėjo Amžinybėn Kristina Šernaitė, reformatė, nepailstanti Vilniaus reformatų choro *Giesmė* giedotoja, parapijos namų šeimininkė. Šių metų gruodžio 11 d. būtų šventę Jos 80-ąjį gimtadienį.

Gimusi 1942 metų gruodžio 11 d. kauniečių Jablonskių šeimoje – motina Irena Danutė Šernaitė Jablonskienė, buvo pakrikštyta Nijole Jablonskyte. Prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas suardė šeimą – tėvą kariškį likimas nubloškė į Australiją, motina pasitraukė į Vakarų, vos dviejų metų Nijolę palikdama senelio signataro Jokūbo Šerno brolio kunigo Adomo ir Zuzanos Šernų globai. Kaip visi tada manė – trumpam, kol praūs karo audra. Gyvenimui Lietuvoje pasisukus nelemta linkme, globėjas Adomas Šernas, slėpdamas Jos kilmę, sugebėjo išimti naujus dokumentus, ir mažoji Nijolė tapo Kristina Šernaite. Giminės iki šiol Ją šaukė Nijole... Su Motina pasimatė tik jau Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Viešėjo 1993 metais keletą mėnesių pas Motiną Rockfordo mieste, Ilinojaus valstija, JAV, susipažino su broliu Deniu ir jo šeima, nuvažiuodavo dviračiu į netoliese gyvenančio giminaičio Petro Šerno namus.

Kristina su dėde Žaku (Jokūbu) signataro Jokūbo Šerno sūnumi

1993 metais JAV. Irena Šernienė (Petro žmona), Kristina, Romualdas Prascevičius, mama Irena Danutė – signataro Jokūbo Šerno dukra, Petras Šernas, brolio Denio Herman šeima: žmona Pat, jų sūnus Danielius ir jis pats.

Buvo laiminga ir didžiavosi, kai Ją susirado sūnėnas – dėdės Jokūbo (Žako) Šerno vaikaičiai Matiejus, gyvenantis Paryžiuje, Prancūzija, ir 2004 metų gegužę signataro Jokūbo Šerno palikuonys susitiko Vilniuje.

Nijolė Kristina augo N. Radviliškyje, ten lankė mokyklą. 1956 metais kun. Adomo Šerno konfirmuota Nem. Radviliškio reformatų bažnyčioje. Baigusi vidurinę mokyklą, kolūkyje metus šėrė veršelius. Po to išvažiavo mokytis į Panevėžio muzikos technikumą (vėliau vadinosi aukštesnioji muzikos mokykla, V. Mikalausko menų gimnazija).

1977 metais baigusi Vilniaus konservatorijos (dabar LMTA) Klaipėdos fakultetą, įgijo muzikos mokytojos specialybę. Įsidarbino M. Mažvydo bibliotekos Muzikos skyrių vyriausiosios bibliotekininkės pareigose.

Laisvai atsikvėpti, nebeslėpti savo kilmės Kristina galėjo tik sulaukusi Lietuvos Nepriklausomybės. Toliau dirbo Lietuvos Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje muzikos ir vizualiųjų menų skyriuje vyriausiąja bibliotekininke, rengė informaciją natų dokumentinio paveldo leidybės, muzikos istorijos klausimais; tvarkė, optimizavo natų fondo dokumentus.

Atsikūrus Vilniaus reformatų parapijai, aktyviai įsijungė į jos gyvenimą, tapo viena iš svarbiausių reformatų choro *Giesmė* narių, nepaliko jo, nepaisant kas jam vadovavo.

Su choru apsilankė Čekijoje, Vokietijoje, Škotijoje, Paryžiuje, Briuselyje... Dalyvaudavo ir padėdavo organizuoti šventes, žymių reformatų minėjimus.

Kristina visą savo asmeninį laiką, likusį nuo tiesioginio darbo Bibliotekoje, skyrė Bažnyčiai, Vilniaus parapijai, jos gerovei.

Globojo *Vilniaus reformatų žinias ir Reformatų žinią*, kad į Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos saugyklas patektų reformatų leidžiama spauda.

Eilę metų Sinodo suvažiavimų metu buvo viena iš pagrindinių balsų skaičiavimo komisijos narių, tad dalyvaudavo visuose Sinoduose Biržuose. Tai Jai buvo didelė šventė: ne tik pabendrauti su visos Lietuvos reformatų parapijų atstovais, giminačiais, bet ir apsilankydavo N. Radviliškyje, pabuvodavo kapinėse, kur palaidoti Jos žymusis senelis signataras Jokūbas Šernas, Ją užauginę kun. Adomas ir Zuzaną Šernai, kiti giminačiai dėdės ir tetos...

Su Kristinos Nijolės žemišku kūnu atsisveikinome prieš pat Velykas Didžiojo Šeštadienio popietę Vilniaus Olandų laidojimo rūmuose švelniai skambant reformatų choro *Giesmė* įgiedotomis reformatų laidojimo giesmėmis. Urną su Jos pelenais Antrąją Velykų dieną išlydėjome iš Vilniaus reformatų bažnyčios į Nemunėlio Radviliškio reformatų kapinaites, kur Dievo Žodžiu, giesmėmis patarnavo kunigė Sigita Veinzierl ir artimieji. Kapo kauburėlis, šalia Ją užauginusių, išauklėjusių kun. Adomo ir Zuzanos Šernų bei senelio signataro Jokūbo Šerno, primins mums tikrą krikščionę, ištikimą reformatę Kristiną Nijolę Šernaite Jablonskytę.

Vilniečiai

Įsimintinas 1998 m. birželio 14 d. N. Radviliškyje signataro Jokūbo Šerno 110-ųjų gimimo metinių paminėjimas Reformatų bažnyčioje, giedant Vilniaus reformatų chorui, o Kristina – anūkė prie atidengtos atminimo lentos kalbėjo apie tik iš giminių pasakojimų pažįstamą senelį. Paskutinįkart su choru giedojo per 2021 metų Kalėdas Vilniaus reformatų bažnyčioje.

Švenčiant reformatų spaudos šimtmetį (1911 m. pradėtas lietuviškai leisti pirmas reformatų laikraštis *Pasiuntinys*), Vilniaus Technikos bibliotekoje padarė *Reformatų lietuviškos periodinės spaudos* parodą: surinko medžiagą, paruošė standus.

Gen. superintendentas

RAPOLAS DAUNORAS

2021 metais sukako 250 metų, kai gimė Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios *Lietuvos vienata* gen. superintendentas ir švietimo veikėjas Rapolas Daunoras (lenk. Rafał Downar, 1771–1854) – vienas labiausiai išsilavinusių to meto Lietuvos protestantų dvasininkų.

R. Daunoras, kilęs iš seniai Lietuvoje gyvenusios reformatų giminės, gimė 1771 m. Voronevičiuose (*Woroniewiczze – kaimas netoli Ostašino, Naugarduko, dabar – Baltarusija, iki 1795 metų priklausė Lietuvai*), Karolio Daunoro (mirė 1777 m.) ir jo antrosios žmonos Liudvikos šeimoje.

Rapolas Daunoras, baigęs Slucko reformatų gimnaziją, kuri garsėjo kaip viena iš geriausių, toliau su *Lietuvos vienatos* Sinodo paskirta stipendija studijavo teologiją ir humanistiką Karaliaučiaus Albrechto ir Leideno universitetuose. Mokėjo klasikinės lotynų, graikų ir hebrajų kalbas, būtinas išsilavinusiam reformatų dvasininkui, bei iš naujųjų kalbų – prancūzų, vokiečių, olandų, lenkų. Tikriausiai mokėjo rusų ir lietuvių kalbas.

Baigęs 1796 m. Leideno universitetą, grįžo į Lietuvą ir 1797 m. paskirtas Kėdainių reformatų gimnazijos magistrų lektoriumi.

1798 metų provincinė sesija Vilniuje po viešo egzamino nutarė per du laipsnius į kunigus ordinuoti Kėdainių gimnazijos lektorių magistrą Rapolą Daunorą: liepos 16 d. – diakonu, o liepos 18 d. – kunigu, ir, be mokytojavimo gimnazijoje, paskyrė dar ir pamokslininku į Kėdainių reformatų bažnyčią.

1801–1808 metais Rapolas Daunoras buvo Kėdainių reformatų gimnazijos konrektoriumi (dabar būtų – gimnazijos direktoriaus pavaduotojas). Nuo 1808 metų iki 1821 metų liko dirbti gimnazijoje pirmuoju profesoriumi, kol buvo perkeltas į Vilnių ir paskirtas Vilniaus reformatų parapijos lenkų pamokslininku.

Sinodas aukštai vertino R. Daunoro kaip literatūros mokytojo darbą ir *atleidus iš mokytojo pareigų toliau paliko mokytojo atlyginimą. O kai sinodo prašomas kėlėsi į Vilnių, jam už jo nuopelnus švietimui, buvo pasiūlytas geresnis, erdvesnis butas, ratinė, daržas ir sodas. Visa tai turėjo būti sutvarkyta ir parengta dar iki jam persikeliant iš Bažnyčios kaštų. Tokiu būdu Bažnyčia įvertino didelius šio kunigo ir mokytojo nuopelnus auklėjant jaunąją kartą*, – rašo A. Baublys monografijoje *Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios Sinodas*.

1822 m. kun. Rapolas Daunoras buvo paskirtas *Lietuvos vienatos* ugdymo komisijos nariu.

1823 m. Sinode nutarta Vilniuje statyti naują reformatų bažnyčią, ir R. Daunoras buvo išrinktas jos statybos komiteto nariu, rūpinosi bažnyčios projektu. Pastatytą naują mūrinę bažnyčią per Sinodą 1835 metais liepos 21 d. Rapolas Daunoras pašventino jau kaip superintendentas.

1824 m. Sinodo Kelmėje metu Vilniaus senjoras Steponas Rečinskis Vilniaus distrikto pamokslininką kun. R. Daunorą ordinavo titulinu konsenjoru: taip įvertinant jo net 25 metų darbą mokyklose, o 1826 m. jau paskyrė faktiniu Vilniaus distrikto konsenjoru.

1826–1853 m. kun. R. Daunoras – Vilniaus universiteto ir užsienio alumnų kuratorius.

1827 m. R. Daunoras išrenkamas Sinodo kuratorių kolegijos nariu, ir jam, kaip generaliniam *Lietuvos Vienatos* archyvarui, patikėtos saugoti *Gaunamos-siunčiamos korespondencijos* įrašų knygos.

1828 m. Sinode Biržuose Rapolas Daunoras ordinuotas superintendentu Vilniaus distriktui. Dalyvaudavo visuose kasmetiniuose *Lietuvos vienatos* sinoduose, buvo renkamas Sinodo cenzoriumi.

1832–1846 m. superintendentas Rapolas Daunoras vadovavo Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo 1832 metais įkurtam Biblijos draugijos skyriui Vilniuje. Biblijos draugijos reikalams, matyt, R. Daunoras skyrė daug dėmesio. Nes 1846 m. liepos 28 d. rašte Lietuvos evangelikų reformatų Sinodui prašė jį atleisti iš Draugijos prezidento pareigų, motyvuodamas dideliu užimtumu, nes 1845 m. yra išrinktas Vilniaus gen. superintendentu. Ordinuotas naujoms *Lietuvos vienatos* generalinio superintendente pareigoms 1845 m. Sinode Biržuose, kun. Rapolas Daunoras juo išbuvo iki mirties.

Superintendentas, kun. R. Daunoras buvo vedęs Elžbietą Dyjakiewicz (1798 m.) ir su ja susilaukė dviejų dukterų ir sūnaus.

Mirė gen. superintendentas kun. Rapolas Daunoras 1854 metų spalio 6 d. Vilniuje.

Parengta pagal:

A. Baublys *Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios Sinodas 1795–1830 metais*.

A. Prašmantaitė *Iš protestantų Biblijos draugijos veiklos Lietuvoje XIX a.*, in: Lietuvos istorijos metraštis.

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios superintendentas, senjoras, kunigas Povilas Jašinskas

Prieš 40 metų, 1982-ųjų gegužės 19-ąją, į Amžinybę iškeliavo Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios senjoras kun. Povilas Jašinskas (1889-1982), ilgą laiką buvęs vienintelis dvasininkas, tarnavęs Biržų, N. Radviliškio, Papilio, Švobiškio reformatams.

Povilas Jašinskas gimė 1889 rugpjūčio 19 d. Biržų vlsč. Melaišių kaime, Papilio ev. reformatų ūkininkų Stanislovo ir Kotrynos Užunarytės Jašinskių šeimoje. Turėjo dvi seseris: vyresniąją Elžbietą Mekienę (1887-1983), žymiųjų Jono ir Adolfo Mekų motiną, ir jaunesniąją Konstanciją (1892-1982), gyvenusią kunigo Jašinsko šeimoje beveik visą gyvenimą.

Būdamas septynerių jau gerai skaitė *Kancionolą*. Iš senelio, kaimo *švintėjo* Motiejaus Užunario atmintinai išmoko daug giesmių. Jaunystėje Povilui teko daug ir sunkiai dirbti žemės ūkio darbus. Bet nežiūrint užimtumo, jau 14-os metų mokėjo groti vargonėliais, pats kūrė melodijas. 1910 metais mirus tėvui, teko išnuomoti savo žemę ir iš to pragyventi. Baigęs pradžios mokyklą, įstojo į Biržų miesto keturklasę, kunigo prof. Jakubėno pastangomis įsteigtą. Jau suaugęs

jaunuolis nuosekliai siekė mokslo – rengėsi gimnazijos dviejų klasių egzaminams, pradėjo mokytis groti vargonais pas ev. liuteronų vargonininką Stiebę. 1914 metais susirgus Biržų reformatų bažnyčios vargonininkui Mikelėnui, P. Jašinskas buvo pakviestas jį pavaduoti – groti bažnyčioje, mokytį konfirmantus katekizmo, Bažnyčios istorijos.

Vėliau savaime įsijungė į taip vadinamų *švintėjų* gretas, kurie Biržų krašte buvo žinomi ne tik kaip giedotojai, bet ir Dievo Žodžio skelbėjai. Pirmojo pasaulinio karo audros išblaškė reformatų kunigus, ir P. Jašinskui teko kas antrą sekmadienį laikyti pamaldas savo gimtosios parapijos Papilio bažnyčioje. Nuo 1916 m. iki 1918 metų rudens Jis vargonavo bažnyčioje ir kartu dirbo tikybos mokytoju pradžios mokykloje Papilyje. 1918 m. Vilniaus Sinodas paskyrė P. Jašinską vargonininku į Nem. Radviliškio bažnyčią, kur Jis dirbo iki 1923 metų. Nesant kunigo, tvarkė parapijos reikalus, dėstė tikybą pradžios mokykloje. Nepriklausomos Lietuvos Švietimo ministerijos nurodymu tikybos mokytojai privalėjo būtų baigę bent 4 gimnazijos klases. Pats pasirengęs nesunkiai išlaikė egzaminus Nem. Radviliškio progimnazijoje ir įgijo reikalaujamą pažymėjimą.

Apsispręsti tarnauti Dievui Povilą Jašinską pastūmėjo lemtingas įvykis. 1919 m. balandžio 6 d. jis iš Biržų ėjo aplankyti likusių Melaišiuose motinos ir sesers. Kaip dažnai darydavo, ėjo ne keliu, o žmonių pramintais takeliais – kur tiesiau. Todėl niekieno nepastebėtas perėjo fronto liniją iš vokiečių pusės. Rusai buvo apgyvendinę Melaišiuose savo kareivius, pas Jašinskus gyveno kulkosvaidininkų kuopos vadas. Kai Povilas parėjo namo, to vado nebuvo, tačiau rusai pastebėjo, kad kaime atsirado jaunas, pačiame jėgų žydėjime vyras. Nespėjo Jašinskas pailsėti po kelionės, kai prisistatė patruliai ir, apkaltinę šnipinėjimu vokiečiams, išsivedė. Nugabeno į Svylius, uždarė į smuklininko daržinę, pasakė: *tamsta, rytoj būsi sušaudytas*. Namuose motina ir sesuo sugrįžusį rusų – „nuomininką“ pasitiko verkdamos, šiaip taip papasakojo kas įvyko. Tas išklausinėjo, ką sūnus Povilas veikė Biržuose. Kulkosvaidininkų vadas buvo giliai tikintis stačiatikis, ir sužinojęs, kad Povilas dirbo prie bažnyčios, pasakė: *Jei jau prie bažnyčios, tai negali būti šnipas*. Patikėjęs Povilo nekaltumu, su Povilo motinos broliu Užunariu Jonu išjojo į Svylius, kur buvo karinė vadovybė. Kitą rytą daržinės duris atidaręs sargybinis sulaikytajam pasakė: *Jašinskij, esi laisvas, keliauk!*. Nepatikėjęs ir bijodamas, kad nebūtų nušautas į nugarą, Povilas Jašinskas viršininko paprašė raštelio. Tas išplėšė iš sąsiuvinio pusę lapo ir parašė *propuską* namo, į Melaišius. Ta sąsiuvinio lapo pusė Jašinskui tapo antruoju *gimimo liudijimu*. Jis suprato, kad Dievas per visai nepažįstamą stačiatikį padovanojo jam antrą gyvenimą, kuris priklauso jau ne jam – Povilui Jašinskui iš Melaišių, o Dievui. Taip Povilas galutinai ir tvirtai pasiryžo savo gyvenimą pašvęsti tarnavimui Dievui.

1924 m. Sinodo kolegija pasiuntė P. Jašinską mokytis į Bazelio (Šveicarija) Evangeliškos Misiijos Draugijos teologijos seminariją. Grįžęs iš Bazelio, 1928 m. birželio 24 d. Biržuose per Sinodą buvo ordinuotas diakonu ir paskirtas aptarnauti

Kun. P. Jašinskas Bazelyje

Švobiškio reformatų parapiją superintendente P. Jakubėno priežiūroje. Po metų, 1929 m. birželio 25 d., ordinuotas kunigu ir Sinodo nutarimu paskirtas nuolatinis Švobiškio parapijos klebonu, nes išlaikė visus gimnazijos kurso ir Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto evangelikų teologijos fakulteto stojamuosius egzaminus ir pradėjo studijas.

Kunigaudamas Švobiškyje kun. P. Jašinskas parašė bei apgynė diplominį darbą tema *Jėzus buvo Dievas ar Žmogus?*. 1935 metais Jam buvo suteiktas diplomuoto teologo vardas. Švobiškyje dirbo 12 metų, 1929 m. spalio 28 d. vedė mokytoją Emiliją Ruplėnaitę (1897-1984), Štakirių pradžios mokyklos mokytoją. Švobiškyje gimė dukra Emilija Irena (1933-2016) ir sūnus Povilas Algimantas (1935-2021).

Kunigaudamas Švobiškyje P. Jašinskas aptarnavo dar ir Aukštelkų, Kėdainių bei Šiaulių parapijas, o nuo 1935 iki 1939 metų dar ir Klaipėdoje Vyt. Didžiojo gimnazijoje

dėstė tikybą evangelikams. Šalia tiesioginio kunigo darbo, nemažai rašė reformatų, evangelikų spaudai. Jo straipsnių galima rasti tarpukario Lietuvoje leistuose *Sėjėjuje*, *Mūsų Žodyje*, *Evangelikų Kelyje*. Kai kuriuos savo straipsnius ar eilėraščius, kurie virsdavo ir giesmėmis, jis pasirašinėjo Žagarėlio slapyvardžiu. Vertinga yra Švobiškyje parašyta išsami tos parapijos istorija, suregistruoti visi ten dirbę kunigai, pateikta daug unikalių faktų apie apylinkės dvarus, žymesnius žmones. Jis pirmasis susirūpino savo vaikystės draugo poeto Juliaus Janonio biografijos kūrimu ir parašė atsiminimus *Vargo poetas*.

Nuo 1940 m. balandžio 1 d. kun. P. Jašinskas buvo perkeltas į Biržų parapiją klebonu.

Be tiesioginio darbo, dar keletą metų, iki panaikinant tikybos mokymą mokyklose, dirbo kapelionu. Nuo 1942 metų Sinodo iki 1957 m. kun. P. Jašinskas ėjo Sinodo kolegijos viceprezidento pareigas. 1957 metais, tuometinė valdžia leido sušaukti Biržuose Jubiliejinį Sinodą Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios 400 metų sukakčiai paminėti. Pakeitus Kolegijos pavadinimą, buvo išrinkta Konsistorija, kurios pirmininku tapo kurt. Kostas Burbulys (1889 01 26–1981 11 12), vicepirmininku – senjoras kun. Adomas Šernas, o kun. P. Jašinskas – Konsistorijos prokuratoriumi.

Pasiligojusiam senjorui kun. A. Šernui 1965 metais atsisakius kunigystės, senjoro (superintendento) pareigas perėmė kun. P. Jašinskas, o po kun. M. Franko mirties 1968 metais, Jam teko aptarnauti visų išlikusių Lietuvos reformatų parapijų tikinčiuosius. Kun. P. Jašinskui vienam teko rūpintis visos Bažnyčios reikalais: veikiančių, išlikusių parapijų registravimu, atstovavimu valdžios įstaigose, atstovauti LERB įvairiuose renginiuose, konferencijose, palaikyti ryšius su kitų konfesijų vadovais, priiminėti retus, bet labai svarbius vos egzistuojančiai

Iš dešinės: kun. P. Jašinskas, šalia sesuo Konstancija, ketvirta – žmona Emilija, tupi sūnus Povilas Algimantas ir dukra Emilija Irena

Iš kairės: kun. P. Jašinskas, senjoras Adomas Šernas, kun. Mykolas Frankas

Lietuvos reformatų Bažnyčiai brangius svečius iš Latvijos, Rusijos, Vengrijos. Tik 1971 m. liepos mėn. Biržuose buvo ordinuotas diakonu Petras Čepas, o 1979 m. per iškilmingas pamaldas senj. P.Jašinskas kartu su WARC (Pasaulinės Reformuotų Bažnyčių Aljanso) viceprezidentu vengru dr. kun. Karoliu Tot'u išventino diakoną Petrą Čepą į kunigus ir perdavė jam pagrindinę savo darbo naštą. 1981 m. per

Kun. P. Jašinskas su žmona Emilija atostogų metu 1969 m.

Pjūties padėkos pamaldas Biržų reformatų bažnyčioje, dalyvaujant tam pačiam kun. K.Tot'ui, 92 metų superintendantas senjoras kun. Povilas Jašinskas atsisveikino su parapija ir užbaigė Viešpaties palaimintą, daug skausmo, išmėginimų suteikusią tarnystę Bažnyčiai.

1982 m. gegužės 19 d. superint. Kun. P.Jašinskas užbaigė savo žemišką kelionę. Palaidotas Biržuose, Liepų kapinėse.

Jo visas gyvenimo kelias praėjo ne šalia, o su Bažnyčia, jai – Lietuvos reformatų Bažnyčiai, buvo atiduoti visi darbingi metai, laisvalaikis, jėgos. Jo paties žodžiais tariant: *Į visą savo trumpo amžiaus bėgį žiūrint, tenka tarti: tai buvo įvairu, tai buvo varginga ir kartu gražu – tai buvo Viešpaties malonė.*

Pasinaudota Povilo A. Jašinsko atsiminimais, Jono Jasiukėno straipsniais „Vilniaus reformatų žiniose“

Kun. P. Jašinskas su 1961 metų konfirmantais Biržų bažnyčioje

Kunigo Povilo Jašinsko (1889-1982) atminimui

Prieš 40 metų, 1982-ųjų gegužės 19-ąją, po 1981-ųjų metų pabaigoje patirtos klubo traumos nebegalėjęs pakilti iš lovos, į Amžinybę iškeliavo senosios kartos biržiečiams gerai žinomas buvęs ilgametis Biržų evangelikų reformatų bažnyčios klebonas (1940–1979 m.), kunigas Povilas Jašinskas.

Net ir prabėgus ilgiems išsiskyrimo metams šviesaus kunigo atminimas su didele pagarba buvo perduodamas iš lūpų į lūpas, ateities kartoms. Juk tai jis, kaip pagrindinis parapijos kunigas, rūpinosi per Antrąjį pasaulinį karą po visą pasaulį išsisklaidžiusios evangelinio tikėjimo krikščionių bendruomenės sutelkimu Biržuose ir tarpusavio meile. Tai patvirtino visi mano kalbinti žmonės, artimai bendravę ir pažinoję kunigą, kurio atminimui ir skirtas šis straipsnis.

Brandus žmogus, kurį mylėjo visi

Klaipėdos ev. liuteronų parapijos klebonas, kun. Reinholdas Moras:

Kun. Povilą Jašinską teko mažai pažinti, tik vieną kartą matyti dalyvaujant pamaldose Biržuose, kartu su evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupu Jonu Viktoru Kalvanu. Tai buvo jo pasitraukimas iš oficialios tarnystės, perduodant vairą kun. Petriui Čiapui. Jau garbaus amžiaus, silpnos sveikatos, bet gana blaivaus proto kalbėjo atsirėmęs nugara į Dievo stalą. Tą dieną už šventoriaus, vasaros estradoje, vyko renginys – triukšmas girdėjosi ir bažnyčioje. Kun. P. Jašinskas sako: *Mes čia bažnyčioje susirinkę džiaugiamės, ir ten lauke žmonės džiaugiasi. Gerai, kad džiaugias.* Taip nekaltai buvo paliesta pamaldų trukdymo problema. Juk tam valdžia priešais bažnyčią ir pastatė tą vasaros estradą. Kiek teko su žmonėmis kalbėtis, jie mylėjo kun. P. Jašinską, juk jis ilgiausiai ištarnavo ir buvo likęs vienas mirus kunigams

Mykolui Frankui ir Aleksandrui Balčiauskui, kurie gana jauni apleido šį pasaulį. Teko dalyvauti ir kunigo laidotuvėse, sakyti homiliją kapinėse. Vėliau bendrauti su našle ir vaikais, lankyti prieš mirtį našlę ir ją laidoti. Kadangi asmeninio bendravimo nebuvo tai ir prisiminimų mažai. Tačiau manau tai svarbi, ryški pokario metų evangelikų reformatų Bažnyčios asmenybė. Daug bendraudavo vysk. J. V. Kalvanas vyresnysis, nes ir liuteronų bendruomenė glaudėsi reformatų bažnyčioje. O ir kun. P. Jašinskas dalyvaudavo liuteronų šventėse. Tačiau laikas bėga ir daugelis liudininkų jau išeina. Linkiu Jums sėkmės surinkti kas dar įmanoma.

Kunigo P. Jašinsko gyvenimo prasmė – bendrystė su Dievu ir žmonėmis

Dusetų Švč. Trejybės parapijos klebonas, kan. Stanislovas Krumpliauskas:

1974 m. balandžio 9 d. Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje J. E. vysk. Romualdas Krikščiūnas suteikė man kunigystės šventimus. Po diplominių teologijos mokslo egzaminų išlaikymo Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje pradėjau eiti vikaro pareigas Biržų Šv. Jono Krikštytojo parapijoje. Žinojau iš studijų, kad Biržų krašte gyvena įvairių tikėjimų žmonės.

Tais pačiais metais, švenčiant Šv. Kalėdų šventę, po pamaldų, vidurdienį, ėmė skambėti reformatų bažnyčios varpai. Man buvo įdomu užėti į tą bažnyčią ir pirmą kartą pamatyti, kaip atrodo evangelikų reformatų pamaldos.

Pastebėjau didelį skirtumą: nors buvo darbo diena, aukojant Piemenėlių Šv. Mišias, katalikų bažnyčia buvo perpildyta. Ten – bažnyčia didelė, tačiau kur ne kur sėdėjo močiutės baltomis skarelėmis, ant sienos kabojo Psalmių giedojimo numeriai, altoriuje (*virš Dievo stalo – RŽ past.*) vietoj kryžiaus – užrašas: *Vienam Dievui garbė*. Tada pirmą kartą pamačiau kunigą, vedantį pamaldas. Tai buvo orus žmogus, jau vyresnio amžiaus.

Atsisėdęs į suolą, vadinamą *lomkomis*, dalyvavau Šv. Kalėdų šventime, klausiausi giedamų psalmių. Mačiau, kaip į sakyklą įlipo kunigas Povilas Jašinskas. Pamokslas buvo įtaigus, pasakojantis apie Kristaus gimimą, Dievo Žodį. Jo reikšmę žmonijai. Pagrindinis pamokslas akcentas – Dievo Žodžio skelbimas. Prie altoriaus (*suole už Dievo stalo – RŽ past.*) sėdėjo aukšta ponis su juoda skrybėle, rankine – po pažastimi (vėliau sužinojau: kun. P. Jašinsko žmona Emilija).

Parėjęs į kleboniją, papasakoju kun. dek. Broniui Strazdui, kur lankiausi Kalėdų vidurdienį, dalinausi išpūdžiais apie evangelikų reformatų Bažnyčios kunigą, kuris paliko išsilavinusio, prasmingai kalbančio dvasininko išpūdį.

Dekanas sakė, jog palaikęs ryšį su kun. P. Jašinsku (tuo metu buvo populiarūs kunigų vizitai – vieni pas kitus). Dekanas susitarė su kun. P. Jašinsku, kad mes padarysime vizitą į jo namus. Paskirtą dieną ir valandą nuvykome pas kun. P. Jašinską. Mandagiai pasitiko, pasisveikinau su p. Emilija. Dek. kun. B. Strazdas pristatė jiems, kad esu naujai paskirtas vikarauti ir pasakė, kad jau lankiausi jo bažnyčioje per Šv. Kalėdas. ➤

Buvome pakviesti prie pietų stalo (pietūs buvo šventiški, stalas vaišingas). Patekalus ruošė ir prie stalo patarnavo p. Emilija. To meto dvasininkai mėgo tarpusavy bendrauti, kviestis į svečius įvairiomis progomis (kur gauti darbininkų, statybinių medžiagų), dalijamasi, kiek žmonių buvo atlaiduose ir t. t. Buvo mezgamas dvasinis ryšys, kurio pasigendu dabar. Kunigai buvo mažiau užimti pasaulietiniais reikalais.

Bendraudamas kun. P. Jašinskas rėmėsi įtaigiais pavyzdžiais: *Klebonas parapijoje – tai vienišas stulpas, kurs be pagalbos gali nugriūti. Tam yra skiriami vikarai ir kiti pagalbininkai – zakristijonai, vargonininkai. Jie – atramos tam stulpui, kad nenugriūtų*, – iki šiol įstrigę šie žodžiai.

Kun. P. Jašinskas pasakojo, kaip studijavo teologijos mokslus Šveicarijoje, kad dar prieš karą (1940 m.) buvo perkeltas klebonauti į Biržų parapiją; daug metų ėjo Sinodo kolegijos viceprezidento pareigas. Jis buvo labai kunigiškas – norėjo pasikalbėti apie gyvenimą, dalintis įvairiais prisiminimais. <....>

Mūsų bendrystė tęsėsi: pirmiausia aplankė mane, vikarą (gyvenau privačiame bute), vėliau – dek. kun. B. Strazdą. Kun. P. Jašinskas mėgo būti bendrijoje su katalikų kunigais. Žmona Emilija net ėmė įtarinėti, baimintis, kad nepereitų į katalikų tikėjimą. Tuo metu Biržuose net buvo kalbama, kad jų kunigas yra pro-katalikiškas.

1976 m., kai mirė Biržų Šv. Jono Krikštytojo parapijos altarista – garbingas kunigas jubilatas Juozapas Laniauskas, laidotuvėse tarp dviejų vyskupų (vysk. R. Krikščiūnas ir tremtinys vysk. Vincentas Sladkevičius) ir gausiai susirinkusių kunigų, dalyvavo ir evangelikų reformatų Bažnyčios kun. P. Jašinskas (ėjo superintendento pareigas). Jis pagarbiai pabėrė žemių saują ant velionio karsto. Tas gestas buvo ypatingas. Kun. P. Jašinskas buvo palankus vyskupams, greit užmegzdavo bendrą kalbą. Vysk. V. Sladkevičius labai vertino jį kaip gabų, išsilavinusį evangelikų reformatų kunigą, kuris nebuvo nusistatęs prieš katalikus.

1977 m. mane iškėlė į Kupiškio Kristaus Žengimo į Dangų bažnyčią. Ryšys su šiuo kunigu nutrūko. Gaila, kad vikaraudamas Kupiškyje, negalėjau 1982 m. dalyvauti evangelikų reformatų kun. gerb. P. Jašinsko laidotuvėse.

Atiduoti save kaip kvapią auką Dievui (plg. 5, 2)

Buvusi biržietė, nuo 1964 m. vilnietė Dalija Gudliauskienė:

Kunigą Povilą Jašinską prisimenu kaip vienintelį buvusį reformatų kunigą, kurį matydavom vaikstantį po Biržų miestą, sekmadieniais – reformatų bažnyčioje, kapinėse, laidojant man vaikystėje brangius žmones – Senelį ir Bobutę... Man tada buvo 12-13 metų... Kunigą Mykolą Franką buvau mačius vos keletą kartų Biržų reformatų bažnyčioje, taip pat ir kunigą Adomą Šerną tik iš toli, kai kartu laikydavo iškilingas pamaldas.

Mūsų namuose, pas Tėvus, kun. P. Jašinską atsimenu atėjus gal tik kartą... Net nežinau kokių reikalu. Apie 1956 m., kai

Biržuose buvo įsteigta muzikos mokykla. Tėvai nutarė mus su sese leisti mokytis groti pianinu. Tėvelis per pažįstamus sužinojo, kad *Draugijoj* parduodamas *rojalis* – nedidelis fortepijonas, ir pas mus namuose *salone* atsirado muzikos instrumentas, kurį iki to laiko buvom mate tik... kino filmuose... (TV dar nebuvo...). Atėjusiam į namus kunigui Mamytė pasigyrė, kad dukros mokosi muzikos, kad net instrumentą turim... Neatmenu, ar tuo metu jau tas instrumentas buvo *apremontuotas*, suderintas... Kun. P. Jašinskiui, matyt, tokia žinia buvo labai įdomi (gal jam Mama spėjo papasakoti instrumento *istoriją*) ir jis labai greitai žingsniu (šiaip vaikščiojo lėtai, ramiai, išdidžiai...) nubėgo pažiūrėti, atkėlė klaviatūros dangtį: *St. Petersburg* buvo metalinės raidės. Sėdo prie instrumento ir, paspaudęs keletą akordų, pasakė: *Šiuo instrumentu aš mokiausi groti!*. Įsidėmėjau visam gyvenimui. Kunigas vargonavo Nemunėlio Radviliškio evangelikų reformatų bažnyčioje (1918–1923 m.), matyt, tas instrumentas pas kažką ten buvo...

Kitas susitikimas *akis į akį* buvo jau tik 1972 metais. Su kauniečiu pusbroliu buvom paprašyti būti kūmais sūnėnui – sesers sūnui... Mamytė iš anksto susitarė su kunigu, Tėvelis nuvežė, sustodamas ne prie jų namų, o gerokai atokiau. Mes atsinešėm mažąjį sūnėną pakrikštyti. Aptarė vardą – Emilis, įdomus, geras vardas. Paklausinėjo, ką mes veikiam – jau abu su pusbroliu dirbom, prisiminė mūsų abiejų dėdę Jokūbą Dagį (skulptorių), pusbrolio tėvą – ekonomistą Joną Dagį. Neprisimenu, jog būtų *graudenęs* dėl tikėjimo dalykų... *Tėve mūsų* – aišku, mokėjom pasakyti kartu su juo...

Ir paskutinis susitikimas su kunigu buvo jau 1976 metais: mus su vyru jis sutuokė savo namuose... Kunigo žmona buvo paruošusi nedidelį, apskritą staliuką, prie kurio vyko sutuoktuvių ceremonija. Nei ji, nei jų namuose gyvenusi kunigo sesuo Konstancija nesirodė. Kun. P. Jašinskas buvo atsargus žmogus, stengėsi *neužkliūti* valdžiai. Sutuokė be jokių liudininkų, pašalinių žmonių. Mes su vyru pas juos nuėjome pėsčiomis pirmadienį, jau po oficialaus santuokos įregistravimo. Jokių dokumentų nepasirašėm, tik kunigas mums padovanojo tos dienos atminimui 1976 metų *Bažnyčios kalendorių*, be jokių įrašų...

Kunigas, senjoras P. Jašinskas pabaigoje gyvenimo liko vienišas ne tik kaip senos kartos dvasininkas, bet neliko ir bendraminčių, bendražygių. Valdžia neleido šaukti bažnytinių Sinodų, išskyrus 1957 m., kai buvo švenčiamas 400 metų Lietuvos Reformatų Bažnyčios įsteigimo Jubiliejus. Nebuvo atnaujinama Konsistorija, išmirė Bažnyčios ramstis – pasauliečiai kuratoriai. Ypač jam buvo skaudu, kai mirė paskutinis Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios (LERB) Konsistorijos pirmininkas Konstantinas Burbulis (1989–1981). Vaikų sutarimu, K. Burbulis buvo laidojamas *be kunigo*, pasaulietišškai... Mamytė pasakojo, kad kun. P. Jašinskas buvo nuėjęs atsisveikinti su ilgamečiu (nuo 1957 m.) Konsistorijos pirmininku į kapines. Stovėjo labai liūdnu veidu, atsirėmęs į medį, atokiai...

Kunigas rašė eilėraščius, sukūrė keletą giesmių, bendradarbiavo tarpukario bažnytinėje ir pasaulietinėje spaudoje, bet nepaliko jokio rašyto pamokslo... Tiksliau, po karo pamokslius ➤

–bažnyčioje iš sakyklos, ar kapuose, laidojant parapijiečius, sakė nesinaudodamas užrašais, kad nebūtų *rašytinių įrodymų* tiems, kurie sekė kiekvieną dvasininko žingsnį... Kad kiek galima ilgiau gyvuotų reformatų bažnyčia, kad nebūtų preteksto ją uždaryti...

Savo amžino poilsio vietą kunigas buvo išsirinkęs senosiose Biržų reformatų kapinėse prie ežero, arti Kunigų kalnelio. Buvo tokia laisva vietelė įkalnėje, ten pastatydavo stalėlį, kai vykdavo Kapų šventės. Kunigo žmona Emilija net gėlių buvo pasodinus. Bet...kažkam *prireikė* tos vietos ir dar gerokai anksčiau *užėmė*... Jašinskaĩ tada išsirinko vietą Liepų kapinėse. Ir kitus biržiečius reformatus *iš sakyklos* kvietė *užsiimti sklypelius* tose kapinėse, nes ne tiek *kitatikių* bijojo, kiek *nekrikštų*... Kad paskui tų artimieji neimtų prieštarauti kasmet vykstančioms Kapų šventėms. Išsirūpino praplėsti kapines. Atsimenu, kaip šventino Liepų kapų antrąją dalį. Dabar jau pušys, tada ką tik pasodintos, jau susilygino su senosiomis... nebeatskirsi... Kunigo kapavietė kaip tik yra beveik ant ribos...

Tokia liūdna gaida ir užbaigiu prisiminimus apie kunigą – eruditą, išlaikytą, gabų, mokėjusį keletą kalbų, rasdavusį bendrą kalbą su mokytais ir nemokytais, visą savo gyvenimą pašventusį tarnavimui Dievui, be atostogų, poilsio dienų...

Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos Jono ir Adolfo Mekų palikimo studijų centro struktūrinio padalinio vyresn. bibliotekininkas E. Timukas

Perspauzdinta iš Biržų krašto laikraščio *Šiaurės rytai*
Iš www.siaure.lt

Ivykiai

PRIEŠ 30 METŲ KAUNE

Kauno reformatų bažnyčia pradėta statyti 1937 metais, o 1940-aisiais užėjusi sovietų valdžia ją dar nebaigtą įrengti buvo nusavino, paversta sandėliu, sporto sale.

Po Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo dar ilgą laiką ji vis nebuvo atiduota tikriesiems savininkams – statytojams reformatams.

Pirmoms pamaldoms, kurias laikė diakonas Julius Norvila, reformatai buvo įleisti *svečių* teisėmis **1992 m gegužės 3 dieną.**

Po 1991 metų rugpjūčio 19-21 pučo parapijiečiams buvo leista naudotis bažnyčios pastato antrame aukšte esančiomis patalpomis: pamaldų sale (10x15 metrų) ir keliais kambariais. Be to, buvo leista naudotis ir trečiame aukšte esančiu kambariu, kur dabar yra biblioteka. Pamaldų salė – tai policijos mokyklos sporto salė, kurioje treniravosi krepšininkai. Ant sienų buvo prikaltos krepšinio lentos su krepšiais. Reikėjo visa tai nuimti, minimaliai sutvarkyti patalpas, gauti kėdžių, stalą ir kitą inventorių, kad galima būtų laikyti pamaldas.

Reformatai kvietė kauniečius į talkas tvarkyti patalpas, parengti salę pamaldoms. Išlikusi nuotrauka, įamžinusi būrelį parapijiečių po vienos iš tokių talkų 1992 m. balandžio mėnesį.

Irtos Lovkienės inf.

Nuotraukoje:

Stovi iš kairės:

*Leokadija Puodžiūnienė,
Danguolė Janušauskienė,
Elena Jovarauskienė,
X, diak. Julius Norvila,
Emilija Rudaitienė,
Lina Puodžiūnaitė,
Vytautas Puodžiūnas.*

Sėdi iš kairės:

*Renata Vingrienė,
Vitalija Norvilienė,
Erika Galvelytė,
Paulius Mitra,
Ramutė Mitrienė,
Olga Palšienė,
Vytenis Romeika, X.*

Atidengtas paminklas Teodorui von Grotusui

2022 m. kovo 27 d. Žeimelyje, Vienybės aikštėje, atidengtas paminklas vienam iškiliausių Lietuvos mokslininkų – chemikui, fizikui Teodorui von Grotusui (*Freiherr Christian Johann Dietrich Theodor von Grotthuß*). T. von Grotusas gimė 1785 m. sausio 20 d. Leipcige, mirė 1822 m. kovo 26 d. Gedučiuose, Pakruojo raj.

Paminklo atidengimo dieną suėjo 200 metų nuo mokslininko mirties. Jis buvo kilęs iš senos evangelikų liuteronų baronų Grotusų giminės ir gyveno bei mokslinius tyrimus atliko šeimos dvare – Gedučiuose, už keliolikos kilometrų nuo Žeimelio. Tėvas – kompozitorius, pianistas Dytrichas Evaldas von Grothusas.

T. Grotusas – elektrolizės, fotochemijos dėsnių atradėjas, pirmasis Lietuvos fizikas-chemikas, geologas. 1816–1818 metais tyrinėjo Biržų rajono Likėnų Smardonės mineralinius šaltinius, nustatė jų vandens sudėtį, tirdamas rodančius atrado analitinės chemijos reakcijas, dabar jau tapusias klasikinėmis, sukūrė kelis analizės būdus. Jis padarė teisingą išvadą, kad sieros vandenilio susidarymas siejamas su kalcio sulfato ir organinės medžiagos sąveika.

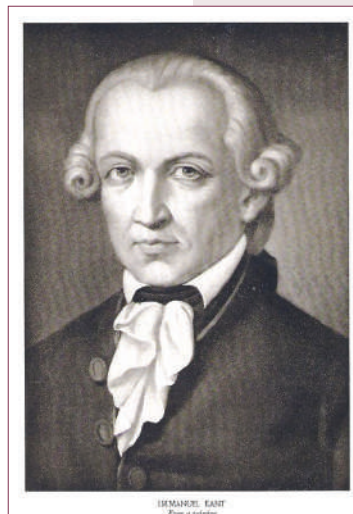
Teodoro von Grotuso moksliniai atradimai – elektrolizės ir fotochemijos dėsniai – pasitarnavo kitų pasaulinio garso mokslininkų darbams ir buvo verti net dviejų Nobelio premijų (Nobelio premija įsteigta gerokai vėliau – 1901 metais, tad jomis negalėjo būti apdovanotas).

Teodoro Grotuso vardu pavadinta Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto auditorija.

Teodoro von Grotuso skulptūros autorius – Kęstutis Balčiūnas, šį kūrinių sukūręs studijų metais Leningrade (dabar Sankt Peterburgas) kaip diplominį darbą, paminklo pastatymo dienos laukė net 35 metus. Architektė Kristina Rimienė.

InfoRef_LT

Atminimo lenta filosofui IMANUELIUI KANTUI

Immanuelis Kantas (vok. *Immanuel Kant*; 1724 m. balandžio 22 d. – 1804 m. vasario 12d.) buvo vienas iškiliausių naujųjų laikų filosofų, klasikinės vokiečių filosofijos pradininkas, tyrinėjęs, dėstęs ir rašęs apie filosofiją ir antropologiją XVIII a. pabaigoje.

Šiais metais Klaipėda mini 770–tias metų Jubiliejų: 1252 m. įkurta Klaipėdos pilis (*Memele Castrum*). Savivaldybė numatė renginių ciklą *Istorinės asmenybės ir Klaipėdos Šv. Jono bažnyčia*. Klaipėdos ev. liuteronų parapijoje balandžio 22 d. vyko pirmasis, skirtas I. Kanto 298-ajam gimtadieniui, renginys.

Klaipėdos evangelikų liuteronų bažnyčia, minėdama 298-tąjį žymaus vokiečių filosofo I. Kanto gimtadienį, miestui parėngė prasmingą kultūrinės atminties dovaną. Laikydami liuteronų bendruomenės tradicijų, jie bažnyčioje pakabino atminimo lentą, kurioje skelbiama, jog I. Kanto seneliai, tėvas, kurį laiką gyvenę Klaipėdoje, lankė Šv. Jono bažnyčią. Čia jie meldėsi prašydami dangaus malonių. Čia buvo pakrikštytas jo tėvas Johanas Georgas (1682–1746). Prie bažnyčios buvusiose kapinėse amžino poilsio atgulė senelis Hansas Kantas ir senelė Anna Kant Reinsch, kiti giminaičiai. Minėta atminimo lenta I. Kantui – tai prasmingas kultūros ženklas, primenantis filosofo sąsajas su Klaipėdos miestu, apie tai I. Kanto vardo bibliotekoje pranešimą *Kas sieja I. Kantą su Klaipėdos Šv. Jono bažnyčia?* skaitė filologė J. Saulėnienė.

Atminimo lentos pakabinimo ceremonija buvo iškilinga ir graži. Prie atkastų Šv. Jono bažnyčios pamatų itin gausiai susirinkusiems klaipėdiečiams archeologės dr. R. Nabažaitė ir M. Rapkevičiūtė-Lisauskienė papasakojo apie čia rastus archeologinius radinius, juos pademonstravo mini parodėlėje. Paskui gėlėmis ir žalumynais papuoštoje bažnyčioje, giedant M. Mažvydo ir S. Dachso sukurtas giesmes, kunigas R. Moras pašventino atminimo lentą, kuri bylos apie didžiojo mąstytojo Immanuelio Kanto pėdsakus Klaipėdoje. Ceremonijoje dalyvavę svečiai iš Vokietijos džiaugėsi renginiu ir sveikino Evangelikų liuteronų bažnyčios kunigą R. Morą, Šv. Jono bažnyčios atstatymo fondo vadovę L. Petraitienę už kultūros atminties gaivinimą Klaipėdoje.

Renginys baigėsi bendryste prie *kafijos* puodelio su tradiciniais Klaipėdos krašto pyragais.

Parengta pagal Klaipėdos ev. liuteronų parapijos informaciją Facebook'e.

DELEGATŲ Į 373-ią SINODĄ RINKIMAI PARAPIJOSE

Kauno ev. reformatų parapija 2022 m. vasario 22 d. įvykusioje metinėje ataskaitinėje Sesijoje sinodalais išrinko *parapijos valdybos pirmininkę Eglę Grucytę, Sinodo lektorių Kaune Dainių Jaudegį ir misionierių kun. Franką van Daleną*. Jei kuris iš jų negalės važiuoti į Sinodą Biržuose, pavaduos *kandidatai Žydrūnas Pavinkšnis ar Dominykas Šukys*. Sinodo darbe dalyvaus ir *kurat. Merūnas Jukonis*.

Papilio ev. reformatų bažnyčioje balandžio 24 dieną įvykusioje parapijos sesijoje išrinkta į Sinodo suvažiavimą delegate *Jūratė Čepukienė*, kandidatais – *Alis Pavilionis ir Arturas Zablackas*.

Vilniaus ev. reformatų parapijos sesijoje balandžio 24 d. delegatėmis atstovauti parapijai 373-jo Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo suvažiavime 2022/2023 metų kadencijai išrinktos: *Dalija Gudliauskienė, Danguolė Juršienė, Ingrida Basijokienė*. Kandidatėmis į Sinodo delegates išrinktos: *Laura Stanislovaitienė ir Džiuljeta Stankevičienė*. Be jų, į Sinodą važiuos sprendžiamojo balso teisę turintys pasaulietiniai kuratoriai: *Donatas Balčiauskas, Renata Bareikienė, Nerijus Kriškėnas, Giedrius Vaitiekūnas* bei dvasininkai, reziduojantys Vilniuje, *gen. superintendentas kun. Raimondas Stankevičius, vicesuperintendentas parapijos klebonas Tomas Šernas ir katechetas Holgeris Lahayne*.

Nemunėlio Radviliškio ev. reformatų parapijoje gegužės 1 d. vyko sesija, kurios metu buvo išrinkti atstovai į eilinį 2022 m. Sinodą: delegatas *Imantas Pavinkšnis*, kandidatė *Emilija Šarvienė*. Sinodo darbe dalyvaus ir N. Radviliškio administratorė *kun. Sigita Veinzierl* bei *kurat. Valerija Kubiliūnienė*.

Švobiškio reformatai gegužės 1 d. po pamaldų parapijos sesijoje išsirinko delegatu *Darių Balinską, kandidatais: Svetlaną Rauktienę ir Lidiją Sukauskienę*.

Sesija Panevėžyje

Panevėžio ev. reformatų parapija kovo 27 dieną po pamaldų, kurias laikė katechetas Holger Lahayne, įvykusioje parapijos sesijoje delegatais į 2022 metų Sinodą Biržuose išrinkti *Agnė Baltušytė ir Donatas Skiauteris*, kandidatėmis – *Laima Juodgudytė ir Irena Skiauterytė*. Sinodo darbe dalyvaus ir panevėžietis *kurat. Petras Romualdas Puodžiūnas*.

Biržų ev. reformatų bažnyčioje balandžio 24 d. po pamaldų įvyko parapijos sesija.

Išrinkti delegatai 373-jo Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo suvažiavimo 2022/2023 metų kadencijai: *Jūratė Duderienė, Vilius Čiapas, Tomas Balinskas, Rita Marinskienė, Reda Trečiokaitė*. Kandidatais į Sinodo delegatus išrinkti: *Jūratė Trečiokienė ir Kęstutis Vegys*.

Be parapijos delegatų Sinode, priimant sprendimus, sprendžiamojo balso teisę nuo Biržų parapijos turi ordinuoti dvasininkai ir Sinodo išrinkti pasaulietiniai kuratoriai: *kun. Rimas Mikalauskas ir kurat. Danguolė Kairienė*.

Sesija Kėdainiuose

Kėdainių ev. reformatų parapija gegužės 15 d. po pamaldų bažnyčioje įvykusioje sesijoje delegatu į Sinodą buvo patvirtintas *Valdybos pirmininkas Ramūnas Šeliakas*, o kandidate, jei delegatas negalėtų, – *vargonininkė Sigita Aukštiejūtė-Morkūnienė*. Sinodo suvažiavime kuratoriaus teise turėtų dalyvauti ir *Algimantas Dagys*.

Šiaulių ev. reformatų parapija gegužės 22 d. po pamaldų sesijoje delegate į Sinodą išsirinko *Reginą Aukščionienę, kandidatę – Romualdą Prascevičių*.

Išvardyti parapijų atstovai – delegatai bei dvasiniai ir pasaulietiniai kuratoriai susitiks, jei tokia Dievo valia, 2022 m. birželio 25-26 dienomis Biržuose, Reformatų bažnyčioje rimtam, atsakingam darbui, numatys Lietuvos Reformatų Bažnyčios veiklos gaires, išsirinks bažnytinę vadovybę 2023-2025 metų kadencijai.

NEMRADAS

Krikščioniška vaikų stovykla

Liepos 23-30 dienomis

ISSN 2669-1841

VYR. REDAKTORIUS gen. superintendentas
kun. Raimondas Stankevičius

Redaktorė: Dalija Gudliauskienė

Leidiniui talkino:

Kęstutis Pulokas, Genovaitė Mikalajūnienė
Dizainas ir maketas Aušrinės Bareikytės-Čižikienės
Tiražas 100 egz.

Redakcija:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Konsistorijos raštinė Vilniuje
Tel. +370 69904137, +370 655 43678

Leidėjai straipsnius taiso ir trumpina savo nuožiūra
Mūsų leidinyje pateiktus kai kuriuos straipsnius galite
skaityti
www.ref.lt

